МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ОДЕСЬКИЙ АВТОМОБІЛЬНО-ДОРОЖНІЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ «ОДЕСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»
Каталог вибіркових освітніх компонентів

ЗАТВЕРДЖЕНО
Заступник директора
з навчальної роботи

Валентина МАТЯШ
«08» квітня 2026 р.

КАТАЛОГ
ВИБІРКОВИХ ОСВІТНІХ КОМПОНЕНТІВ ЗА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЮ ПРОГРАМОЮ «ОРГАНІЗАЦІЯ АВІАЦІЙНИХ ПЕРЕВЕЗЕНЬ» ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 275 «ТРАНСПОРТНІ ТЕХНОЛОГІЇ НА ПОВІТРЯНОМУ ТРАНСПОРТІ»

ПОГОДЖЕНО	СХВАЛЕНО
Методичною радою ОАДФК Одеської політехніки	Цикловою комісією транспортних систем і логістики
Протокол від 08.04.2026 № 8	Протокол від 12.03.2026 № 8

Одеса
2026

ПЕРЕДМОВА

РОЗРОБЛЕНО: Групою забезпечення освітньо-професійної програми «Організація авіаційних перевезень» Відокремленого структурного підрозділу «Одеський автомобільно-дорожній фаховий коледж Національного університету «Одеська політехніка»

ВНЕСЕНО: Групою забезпечення освітньо-професійної програми «Організація авіаційних перевезень» та цикловою комісією транспортних систем і логістики Відокремленого структурного підрозділу «Одеський автомобільно-дорожній фаховий коледж Національного університету «Одеська політехніка» (далі – ОАДФК Одеської політехніки)

ВИКОНАВЦІ: БЄЛЕЦЬКА Ольга, КОСТРУБІНА Катерина

ВПРОВАДЖЕНО ВПЕРШЕ

Цей каталог не може тиражуватися і поширюватися без дозволу представника керівництва коледжу

Видано українською мовою

ЗМІСТ

1 ПРИЗНАЧЕННЯ ТА СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ ……..4

2 НОРМАТИВНІ ДОКУМЕНТИ…….4

3 ТЕРМІНИ, ВИЗНАЧЕННЯ ТА СКОРОЧЕННЯ……..5

4 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ……...5

5 Вибірковий освітній компонент ВК1.1 «Менеджмент»……6

6Вибірковий освітній компонент ВК1.2 «Людський фактор в авіації»…….Ошибка! Закладка не определена.

7Вибірковий освітній компонент ВК1.3 «Перевезення спеціальних вантажів»……..22

8 Вибірковий освітній компонент ВК1.4 «Основи митного законодавства та митно-брокерська діяльність»……30

9Вибірковий освітній компонент ВК2.1 «Менеджмент підприємств транспортної галузі»……..38

10 Вибірковий освітній компонент ВК2.2 «Управління якістю роботи авіапідприємств»……..47

11 Вибірковий освітній компонент ВК2.3 «Авіаційне страхування»……..…55

12 Вибірковий освітній компонент ВК2.4 «Митна справа» ……63

13 Вибірковий освітній компонент ВК3.1 «Комерційна діяльність»……..71

14 Вибірковий освітній компонент ВК3.2 «Основи підприємництва»……...79

15 Вибірковий освітній компонент ВК3.3 «Етика ділового спілкування»……86

16 Вибірковий освітній компонент ВК3.4 «Організація взаємодії авіатранспортних та туристичних компаній»……..…….96

17 ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ ……105

1 ПРИЗНАЧЕННЯ ТА СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ

Каталог вибіркових освітніх компонентів (далі – Каталог) містить інформацію про освітні компоненти, які здобувач фахової передвищої освіти може обрати для здобуття додаткових фахових компетентностей та підвищення конкурентоспроможності на ринку праці. Вибір освітніх компонентів відбувається за певною процедурою проведення та оформлення запису здобувачів освіти на вивчення вибіркових освітніх компонентів, передбачених освітньо-професійною програмою «Організація авіаційних перевезень», навчальними планами підготовки за освітньо-професійним ступенем фаховий молодший бакалавр в обсязі, що відповідає навчальному плану. Цей Каталог розроблений з метою надання здобувачам фахової передвищої освіти інформації про зміст вибіркового освітнього компонента; компетентності, які формуються у здобувачів фахової передвищої освіти під час її вивчення; результати навчання та критерії оцінювання.

Каталог забезпечує процеси внутрішньої системи забезпечення якості ОАДФК Одеської політехніки і є обов'язковим для використання всіма учасниками освітнього процесу освітньо-професійної програми «Організація авіаційних перевезень».

2 НОРМАТИВНІ ДОКУМЕНТИ:

– Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII;

– Закон України «Про фахову передвищу освіту» від 06.06.2019 № 2745-VIII;

– Положення про порядок організації вивчення вибіркових освітніх компонентів (нова редакція).

3 ТЕРМІНИ, ВИЗНАЧЕННЯ ТА СКОРОЧЕННЯ

У цьому документі використовують терміни та визначення понять:

Вибіркові освітні компоненти (навчальні дисципліни за вибором здобувача фахової передвищої освіти) – це освітні компоненти, які вводяться закладом освіти з метою задоволення освітніх і кваліфікаційних потреб здобувачів освіти, посилення їх конкурентоспроможності та затребуваності на ринку праці та ефективного використання можливостей коледжу, врахування потреб регіону тощо. Вибір освітніх компонентів здійснюється із загального Каталогу вибіркових освітніх компонентів.

У цьому Каталозі застосовано такі скорочення:

ОПП – освітньо-професійна програма;

ОК – освітній компонент.

4 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Після вибору відповідної кількості освітніх компонентів з Каталогу, вони стають обов’язковими для вивчення. Каталог забезпечує реальну можливість здобувачам освіти для вибору та складається із 12 освітніх компонентів. Каталог може змінюватись та доповнюватись.

Вибірковий блок 1

5 Вибірковий освітній компонент ВК1.1 «Менеджмент»

	СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА **Менеджмент** **Освітньо-професійна програма:** Організація авіаційних перевезень **Спеціальність:** 275 Транспортні технології (на повітряному транспорті) **Галузь знань:** 27 Транспорт
Освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Обсяг освітнього компоненту, кредити ECTS/загальна кількість годин	3,0 кредити/90 годин, а саме: лекції – 50 год., практичні заняття – 10 год., самостійна робота – 30 год.
Форма підсумкового контролю	Залік
Статус освітнього компоненту	Вибіркова
Мова навчання	Українська
Рік /семестр навчання	четвертий/сьомий
Циклова комісія	Дорожньо-економічних дисциплін
Анотація до освітнього компонента	Освітній компонент «Менеджмент» спрямований на формування у здобувачів освіти системного розуміння принципів управління організаціями, особливостей менеджерської діяльності та механізмів прийняття управлінських рішень у сучасних умовах господарювання.
Мета та цілі освітнього компонента	Метою опанування освітнього компонента є формування у здобувачів освіти системи знань про теоретичні та практичні засади управління організаціями, набуття навичок планування, організації, мотивації та контролю діяльності персоналу, а також здатності приймати обґрунтовані управлінські рішення в умовах змін та невизначеності.
Пререквізити	**Базується** на попередньо вивчених освітніх компонентах: «Економічна теорія», «Основи підприємництва», «Економіка підприємства», «Інформатика та інформаційні технології».
Організація навчання Обсяг освітнього компонента	90 годин: лекції – 50 год., практичні заняття – 10 год., самостійна робота – 30 год.

Програма освітнього компонента **Теми лекційних занять**	Тема 1 Поняття і сутність менеджменту	Вступ. Сутність понять «управління» та «менеджмент» Історичні етапи розвитку менеджменту
	Тема 2 Методи менеджменту	Економічні методи менеджменту
	Тема 3 Прийняття управлінських рішень	Природа, сутність та класифікація рішень
	Тема 4 Лідерство	Суть процесу керівництва та лідерства
	Тема 5 Планування в організації	Зміст функції «планування» Види стратегій
	Тема 6 Організація як об'єкт управління	Організація, її роль та значення
	Тема 7 Організація як функція управління	Організація як функція управління
	Тема 8 Мотивація	Поняття мотивації та її зміст Змістові теорії мотивації
	Тема 9 Комунікації в менеджменті	Процес комунікацій та ефективність управління Комунікаційні бар'єри та їх подолання
	Тема 10 Управління конфліктами та стресами	Природа і види конфліктів Методи розв’язання конфліктів
	Тема 11 Управлінський контроль	Поняття і зміст контролю Види контролю
Теми практичних робіт	Тема 2 Методи менеджменту Практичне заняття № 1 Формування розуміння особливостей практичного використання методів менеджменту в процесі управління	
	Тема 4 Лідерство Практичне заняття №2 Формування розуміння стилів керівництва організації та особливостей їх використання	
	Тема 8 Мотивація Практичне заняття №3 Формування розуміння мотивування як загальної функції менеджменту	
	Тема 9 Комунікації в менеджменті Практичне заняття №4	

<table>
<tr><td></td><td colspan="2">Формування розуміння ролі інформації та комунікацій в менеджменті</td></tr>
<tr><td></td><td colspan="2">Тема 10 Управління конфліктами, стресами
Практичне заняття №5
Формування розуміння особливостей управління конфліктами в організації та вмінь прийняття рішень щодо запобігання конфліктів</td></tr>
<tr><td>Самостійна робота</td><td>Тема 1 Поняття і сутність менеджменту</td><td>Підходи в менеджменті
Рівні управління
Функції менеджменту</td></tr>
<tr><td></td><td>Тема 2 Методи менеджменту</td><td>Організаційно-розпорядчі методи менеджменту
Соціально-психологічні методи менеджменту
Моделі менеджменту</td></tr>
<tr><td></td><td>Тема 3 Прийняття управлінських рішень</td><td>Умови прийняття управлінських рішень
Моделі та методи оптимізації рішень</td></tr>
<tr><td></td><td>Тема 4 Лідерство</td><td>Форми впливу та влади
Стилі керівництва та типи менеджерів</td></tr>
<tr><td></td><td>Тема 5 Планування в організації</td><td>Місія та цілі організації
Процес планування реалізації стратегії</td></tr>
<tr><td></td><td>Тема 6 Організація як об'єкт управління</td><td>Формальні та неформальні організації
Особливості управління неформальною організацією</td></tr>
<tr><td></td><td>Тема 7 Організація як функція управління</td><td>Організаційні структури</td></tr>
<tr><td></td><td>Тема 8 Мотивація</td><td>Сучасні теорії мотивації
Процесуальні теорії мотивації</td></tr>
<tr><td></td><td>Тема 9 Комунікації в менеджменті</td><td>Типи та канали комунікацій</td></tr>
<tr><td></td><td>Тема 10 Управління конфліктами та стресами</td><td>Умови та причини виникнення конфліктів
Управління перемінами, стресами</td></tr>
<tr><td></td><td>Тема 11 Управлінський контроль</td><td>Поняття і зміст контролю
Види контролю
Процес контролю і техніка його проведення</td></tr>
<tr><td>Рекомендована література</td><td colspan="2">2. Князева Н.В. Навчально- методичний посібник для організації самостійної роботи – Одеса: ВСП «ОАДФК ДУ «ОП», 2022. – 159с.</td></tr>
</table>

	3. *Лазоренко Т.В.* Основи менеджменту - КПІ ім. Ігоря Сікорського / Т.В. Лазоренко, 2021. – 166 с. https://ela.kpi.ua › bitstream › Managment 4. *Козирєва О. В.* Управління персоналом. Навч. посіб. / О. В. Козирєва, В. І. Ковальова, Н. В. Глєбова. – Х. : Видавництво Іванченка, 2021. – 126 с. 5. Менеджмент організації. Теорія та практика. Навч. пос. XXI століття / за заг.ред. Г.Є. Мошек.- Ліра-К, 2020. – 420с. 6. Основи прийняття управлінських рішень : навчальний посібник / О.В. Козирєва, К.С.Світлична, О.Ю Шуть (та ін.) – Х.: Видавництво Іванченка І.С., 2021. – 186 с. 7. *Рульєв Віталій, Гуткевич С.* Менеджмент / Віталій Рульєв, С. Гуткевич.- К.: Центр учбової літератури, 2021.- 312 с. **Посилання на електронні ресурси** 1. Офіційний сайт Головного управління статистики України: веб-сайт. URL [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.ukrstat.gov.ua 2. Нормативні акти у сфері управління. URL [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http:// inform.od.ua 3. Єдине вікно доступу до освітніх ресурсів. URL [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://window.edu.ru 4. Ділова література з економіки, менеджменту, реклами і маркетингу, управління персоналом, психології бізнесу, інформаційних технологій і т.п. URL: http://www.profibook.com.ua 5. Бізнес-рішення для розвитку підприємств, управління маркетингом і збутом, фінансовий менеджмент, управління персоналом, інформаційні технології управління персоналом, бюджетування. URL: http://www.kmci.com.ua 6. Менеджмент. URL: http://menagement.knutd.com.ua/. 7. Інформаційно-пошукова система по підприємствах, фірмах і організаціях, які працюють на ринку України. URL: http://www.autosystems.com.ua. 8. Научно-практический журнал «Прикладной менеджмент и инвестиции». URL: http://www.jami.org.ua/ rus/index.htm. 9. Щотижневик «Бізнес». URL: http://www.business.ua/.
Види занять, методи і форми навчання	Форми організації освітнього процесу: лекції, практичні заняття, дослідницькі роботи, самостійна робота, консультації зі викладачами, участь у наукових конференціях, екскурсії, дистанційне навчання. Освітні технології: традиційні, інтерактивні, інформаційно-комунікативні, проектного навчання.
Система оцінювання освітнього компонента Загальна система оцінювання освітнього	**Поточний контроль** здійснюється під час проведення лекційних і лабораторних занять і має на меті перевірку знань здобувачів освіти з окремих тем навчальної дисципліни та рівня їх підготовленості до виконання конкретної роботи. Сума

компонента	балів за 100-бальною шкалою, отримані здобувачами освіти, виставляються у журналах обліку відвідування та успішності академічної групи. **Модульний контроль** (сума балів за окремий змістовий модуль) проводиться (виставляється) на підставі оцінювання результатів знань студентів після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни – змістового модуля. Завданням модульного контролю є перевірка розуміння та засвоєння певного матеріалу (теми), вироблення навичок проведення розрахункових робіт, вміння вирішувати конкретні ситуативні задачі, самостійно опрацьовувати тексти, здатності осмислювати зміст даної частини дисципліни, уміння публічно чи письмово подати певний матеріал. **Семестровий (підсумковий) контроль** проводиться у формі семестрової атестації та екзамену. **Семестрова атестація** планується за відсутності екзамену і зазвичай не передбачає обов'язкової присутності здобувачів освіти на заліковому заході.
Критерії оцінювання результатів навчання	**Відмінно (A / 90 – 100 балів)** – Здобувач освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги педагогічний працівника знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили. **Добре (B / 82 – 89 балів)** – Здобувач освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна. **Добре (C / 74 – 81 балів)** – Здобувач освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом педагогічний працівника; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок. **Задовільно (D / 64 – 73 бали)** – Здобувач освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою педагогічний працівника може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих.

	Задовільно (E / 60 – 63 бали) – Здобувач освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні. **Незадовільно (FX / 35 - 59 балів)** – Здобувач освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу. **Незадовільно (F / 1-34 балів)** – Здобувач освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об’єктів.
Вимоги до письмових робіт	Поточний контроль виконується у формі тестового контролю на лекціях. Модульна робота виконується у формі тестових завдань з вибором правильної відповіді та письмових питань з тем дисципліни з розкриттям певної сукупності знань та вмінь, що формує цей модуль.
Лабораторні роботи	відсутні
Практичні роботи	Проводяться під керівництвом педагогічного працівника, полягають у виконанні здобувачем освіти індивідуальних або групових завдань або розв'язання ситуаційних задач в реальних або змодельованих ситуаціях, спрямованих на застосування та закріплення теоретичних знань освітнього компонента, набуття професійних компетентностей і практичних навичок. Практична робота включає виконання практичного завдання за заданою методикою, оформлення індивідуального звіту з виконаної роботи та його захисту для проведення поточного контролю підготовленості здобувачів освіти.
Умови допуску до підсумкового контролю	Здобувач освіти допускається до підсумкового контролю (заліку) за наявності виконаних модульних робіт, результатів тестування за тематикою лекційних завдань та самостійної роботи. Здобувач освіти не допускається до підсумкового контролю, якщо впродовж семестру він набрав менше 60 балів із перерахованих вище категорій занять. У цьому випадку здобувачу освіти у відомості виставляється набрана кількість балів. Допускається, як виняток, з дозволу завідувача відділення за заявою, погодженою з цикловою комісією, одноразове виконання здобувачем освіти додаткових видів робіт з навчальної дисципліни (відпрацювання пропущених занять, перескладання змістових модулів, виконання індивідуальних завдань тощо) для підвищення оцінок за змістові модулі.
Підсумковий контроль	Підсумковий контроль у вигляді семестрової атестації

	проводиться наприкінці семестру для здобувачів, що не змогли з будь яких причин набрати необхідну кількість балів, або для здобувачів, що бажають збільшити вже набрану кількість балів. Підсумковий контроль знань здійснюється у вигляді усної бесіди з викладачем (комісією викладачів) по тематиці освітнього компоненту.
Політика освітнього компонента	**Політика щодо відвідування** Лекційні та лабораторно-практичні заняття проводяться в навчальних кабінетах Коледжу. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба) навчання може відбуватись в онлайн формі (змішана форма навчання) за погодженням із завідувачем відділення. У дистанційному режимі всі заняття проводяться через корпоративну платформу Coogle Classroom. **Правила поведінки на заняттях** Здобувач освіти повинен виявляти активну участь на заняттях, дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність, бути толерантним і поважати думку інших. Заперечення повинні сформулюватися тільки в коректній формі. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при неможливості вирішення конфлікту – доводитися до відома співробітників дирекції Коледжу. **Порушення термінів виконання завдань та перескладання** Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Примітка: роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Відпрацьовування пропущених занять відбувається відповідно до графіку проведення консультацій та за допомогою технологій дистанційного навчання. Відпрацювання пропущених занять під час поточного і модульного контролю є обов'язковим незалежно від причини пропущеного заняття під час консультації з педагогічним працівником. У випадку, коли здобувач освіти приймав участь у програмі мобільності, можливе врахування отриманих оцінок в іншому навчальному закладі за умови відповідності навчальних планів. Перескладання екзаменів відбувається із дозволу керівництва за наявності поважних причин. **Політика щодо академічної доброчесності**

	Нормативно-правове забезпечення впровадження принципів академічної доброчесності регламентується Положенням про академічну доброчесність у Коледжі і передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю; результати презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними; мати посилання на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей; дотримуватися норм законодавства про авторське право; надавати достовірну інформацію про результати власної навчальної й наукової діяльності. Плагіат та академічна недоброчесніть несумісні з принципами діяльності Коледжу. Не допускається підказування та списування, плагіат, фабрикація, фальсифікація, обман, хабарництво користування мобільними пристроями під час здачі будь-яких робіт поточного, рубіжного чи підсумкового контролю. З метою контролю виконання завдань підсумкового контролю в дистанційній формі педагогічний працівник має право протягом усього заходу користуватись засобами інформаційно-комунікаційного зв'язку, які дозволяють ідентифікувати здобувача освіти (Google Meet, Zoom тощо). За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання (контрольна робота іспит, залік тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; позбавлення академічної стипендії.

6 Вибірковий освітній компонент ВК1.2 «Людський фактор в авіації»

	СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА **Людський фактор в авіації** **Освітньо-професійна програма:** Організація авіаційних перевезень **Спеціальність:** 275 Транспортні технології (на повітряному транспорті) **Галузь знань:** 27 Транспорт
Освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Обсяг освітнього компоненту, кредити ECTS/загальна кількість годин	3,0 кредити/90 годин, а саме: лекції – 50 год., практичні -10 год., самостійна робота – 30 год.
Форма підсумкового контролю	Залік
Статус освітнього компоненту	Вибіркова
Мова навчання	Українська
Рік /семестр навчання	четвертий/сьомий
Циклова комісія	Транспортні системи і логістика
Анотація до освітнього компонента	Предметом вивчення освітньої компоненти «Людський фактор авіації» є вплив людського фактора на безпеку польоті виникнення авіаційних подій та інцидентів, а також діяльніст людини в авіаційній системі. Розглядаються психологічн фізіологічні, професійні, організаційні та соціальні чинники, щ впливають на прийняття рішень і виконання професійни обов'язків авіаційним персоналом. Особлива увага приділяєтьс аналізу помилок пілотів, диспетчерів, технічного та наземног персоналу, впливу втоми, стресу, робочого навантаженн недостатньої комунікації та координації дій, а також питання взаємодії людини з технічними та автоматизованими системами. Вивчаються методи виявлення, оцінювання та запобіганн ризикам, пов'язаним із людським фактором, принципи управлінн ресурсами екіпажу (CRM), культура безпеки та сучасні підходи д підвищення надійності діяльності авіаційного персоналу.
Мета та цілі освітнього компонента	Метою викладання освітнього компонента «Людський фактор в авіації» є розкриття сучасних наукових понять, методів та технологій сучасної концепції людського фактору у діяльності авіатранспортної системи. Основними завданнями вивчення освітньої компоненти, є

	опанування: – теоретичними знаннями щодо характеристик та обмежень людини як об'єкта досліджень; – основами впливу характеристик та обмежень людини на безпеку польотів; – впливу характеристик навколишнього та робочого середовища на працездатність людини; – впливу національної та корпоративної культури, рівня підготовки членів екіпажу на безпеку польотів; – системою управління безпекою польотів; – методів розслідування авіаційних подій та інцидентів та ролі людського фактору у них.
Пререквізити	Дана освітня компонента є комплексною, в якій розглядаютьс широкий обсяг питань, тобто викладання його слід пов'язувати іншими предметами спеціального циклу «Загальний кур транспорту», «Організація вантажних авіаційних перевезень «Організація пасажирських авіаційних перевезень», «Безпека н транспорті», «Аеропорти та їх експлуатація», «Транспортн засоби».
Організація навчання **Обсяг освітнього компонента**	90 годин: лекції – 50 год., практичні -10 год., самостійна робота – 30 год

Програма освітнього компонента
Теми лекційних занять

1.1	Вступ. Загальні положення	1
1.2	Класифікація авіаційних подій	1
1.3	Моделі та методи дослідження людського чинника	2
1.4	Модель «SHEL»	2
1.5	Модель Різона	1
1.6	Закон Мерфі	1
1.7	Психологічні особливості людини	1
1.8	Основні принципи обміну інформації та спілкування у колективі	1
1.9	Клаустрофобія і фізичний доступ	1
1.10	Кваліфікаційні вимоги до професій	1
1.11	Втомлюваність в авіації	2
1.12	Вплив втомлюваності на працездатність	2
1.13	Працездатність авіадиспетчерів	2
1.14	Втомлюваність персоналу технічного обслуговування	2
1.15	Людські помилки	1
1.16	Взаємозв'язок поведінка – помилка	1
1.17	Моделі та теорії помилкових дій	1
1.18	Система добровільних сповіщень	1
2.1	Система управління безпекою польотів	2
2.2	Категорії ризиків	1
2.3	Особливі ситуації в польоті та їх наслідки	1

	2.4	Концепція прийнятого рівня безпеки польотів	2
	2.5	Числові значення ризиків	1
	2.6	Дослідження аспектів людського фактору	1
	2.7	Заходи з попередження авіаційних інцендентів	2
	2.8	Методи збору даних щодо можливостей і обмеження людини	2
	2.9	Взаємодія працівників у сфері авіації	2
	2.10	Катастрофи, що змінили авіацію	2
	2.11	Розслідування авіаційних подій та інцендентів	2
	2.12	Послідовність розслідування авіаційних подій	2
	2.13	Звіт за результатами розслідування	2
	2.14	Підготовка за програмою оптимізації екіпажу повітряного судна (CRM) в області людського фактора	2
	2.15	Знання CRM та роль екіпажу	2
	2.16	Навички CRM і роль льотного екіпажу	2
	2.17	Розуміння людського фактору. Специфіка у поведінці екіпажу. Льотна підготовка в умовах, наближених до реальних (LOFT)	2
		Модульна контрольна робота	2
		всього	50

Теми практичних робіт

№	Тема практичної роботи	Обсяг годин
1	Практична робота № 1. Аналіз людських помилок в авіаційній діяльності	2
2	Практична робота № 2. Аналіз взаємозв’язку поведінки авіаційного персоналу та виникнення помилок	2
3	Практична робота № 3. Аналіз авіаційної події та визначення ролі людського фактора	4
4	Практична робота № 4. Розроблення послідовності розслідування авіаційної події	2

Самостійна робота

Номер теми	Назва теми	Кількість годин
1	Здоров'я й особиста гігієна	2
2	Проблемні питання льотного складу	2
3	Захворюваність і дискваліфікація льотного складу	2
4	Захворюваність, що розвивається під впливом льотної роботи	3
5	Профілактика окремих захворювань льотного складу	4
6	Алкоголь і льотна діяльність	2

		Всього за змістовним модулем 1	**15**
	7	Узагальнена структура діяльності пілота	3
	8	Характеристики діяльності оператора – члена екіпажу ПС	2
	9	Операторська функція	3
	10	Організаційна функція	3
	11	Часові характеристики діяльності оператора – члена екіпажу ПС	2
	12	Передавальні функції оператора – члена екіпажу ПС	2
		Всього за змістовним модулем 2	**15**
		Всього годин	**30**
Рекомендована література	1. ICAO. Manual on Human Performance (HP) for Regulators. Doc 10151. 1st ed. Montréal : International Civil Aviation Organization, 2021. 2. ICAO. Manual on Flight Crew-Machine Interface Recordings. Doc 10101. 1st ed. Montréal : International Civil Aviation Organization, 2021. 3. ICAO. Safety Management Manual (SMM). Doc 9859. 4th ed. Montréal : International Civil Aviation Organization, 2021. 4. ICAO. Manual on the Oversight of Fatigue Management Approaches. Doc 9966. Montréal : International Civil Aviation Organization, 2021. 5. ICAO. Human Performance. Operational Safety. Montréal : International Civil Aviation Organization, 2021–2026. 6. ICAO. Human Performance and Cabin Crew. Montréal : International Civil Aviation Organization, 2021–2026. 7. EASA. Review of Aviation Safety Issues Arising from the COVID-19 Pandemic. Issue 02. Cologne : European Union Aviation Safety Agency, 2021. 8. EASA. ED Decision 2021/010/R: Human Factors Considerations in Rotorcraft Design and Accident/Incident Investigation. Cologne : European Union Aviation Safety Agency, 2021. 9. EASA. NPA 2021-08(A): Air Traffic Controller Licensing and Human Factors. Cologne : European Union Aviation Safety Agency, 2021. 10. ICAO. Manual on Safety Management in Cabin Operations. Doc 10158. Montréal : International Civil Aviation Organization, 2022. 11. ICAO. Manual on the Critical Incident Response Programme for Cabin Crew. Doc 10185. Montréal : International Civil Aviation Organization, 2022. 12. ICAO. Manual on the Effective Safety Oversight of Cabin Operations. Doc 10193. Montréal : International Civil Aviation Organization, 2023.		
Види занять, методи і	Форми організації освітнього процесу: лекції, практичні		

форми навчання	заняття, самостійна робота, консультації зі викладачами, участь у наукових конференціях, екскурсії, дистанційне навчання. Освітні технології: традиційні, інтерактивні, інформаційно-комунікативні, проектного навчання.
Система оцінювання освітнього компонента Загальна система оцінювання освітнього компонента	**Поточний контроль** здійснюється під час проведення лекційних і лабораторних занять і має на меті перевірку знань здобувачів освіти з окремих тем навчальної дисципліни та рівня їх підготовленості до виконання конкретної роботи. Сума балів за 100-бальною шкалою, отримані здобувачами освіти, виставляються у журналах обліку відвідування та успішності академічної групи. **Модульний контроль** (сума балів за окремий змістовий модуль) проводиться (виставляється) на підставі оцінювання результатів знань студентів після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни – змістового модуля. Завданням модульного контролю є перевірка розуміння та засвоєння певного матеріалу (теми), вироблення навичок проведення розрахункових робіт, вміння вирішувати конкретні ситуативні задачі, самостійно опрацьовувати тексти, здатності осмислювати зміст даної частини дисципліни, уміння публічно чи письмово подати певний матеріал. **Семестровий (підсумковий) контроль** проводиться у формі семестрової атестації та екзамену. **Семестрова атестація** планується за відсутності екзамену і зазвичай не передбачає обов'язкової присутності здобувачів освіти на заліковому заході.
Критерії оцінювання результатів навчання	**Відмінно (A / 90 – 100 балів)** – Здобувач освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги педагогічний працівника знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили. **Добре (B / 82 – 89 балів)** – Здобувач освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна. **Добре (C / 74 – 81 балів)** – Здобувач освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом педагогічний працівника; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок.

	Задовільно (D / 64 – 73 бали) – Здобувач освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою педагогічний працівника може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих. **Задовільно (E / 60 – 63 бали)** – Здобувач освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні. **Незадовільно (FX / 35 - 59 балів)** – Здобувач освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу. **Незадовільно (F / 1-34 балів)** – Здобувач освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об’єктів.
Вимоги до письмових робіт	Поточний контроль виконується у формі тестового контролю на лекціях. Модульна робота виконується у формі тестових завдань з вибором правильної відповіді та письмових питань з тем дисципліни з розкриттям певної сукупності знань та вмінь, що формує цей модуль.
Лабораторні роботи	відсутні
Практичні роботи	Проводяться під керівництвом педагогічного працівника, полягають у виконанні здобувачем освіти індивідуальних або групових завдань або розв'язання ситуаційних задач в реальних або змодельованих ситуаціях, спрямованих на застосування та закріплення теоретичних знань освітнього компонента, набуття професійних компетентностей і практичних навичок. Практична робота включає виконання практичного завдання за заданою методикою, оформлення індивідуального звіту з виконаної роботи та його захисту для проведення поточного контролю підготовленості здобувачів освіти.
Умови допуску до підсумкового контролю	Здобувач освіти допускається до підсумкового контролю (заліку) за наявності виконаних модульних робіт, результатів тестування за тематикою лекційних завдань та самостійної роботи. Здобувач освіти не допускається до підсумкового контролю, якщо впродовж семестру він набрав менше 60 балів із перерахованих вище категорій занять. У цьому випадку здобувачу освіти у відомості виставляється набрана кількість балів. Допускається, як виняток, з дозволу завідувача відділення за заявою, погодженою з цикловою комісією, одноразове виконання здобувачем освіти додаткових видів робіт з навчальної дисципліни (відпрацювання пропущених

	занять, перескладання змістових модулів, виконання індивідуальних завдань тощо) для підвищення оцінок за змістові модулі.
Підсумковий контроль	Підсумковий контроль у вигляді семестрової атестації проводиться наприкінці семестру для здобувачів, що не змогли з будь яких причин набрати необхідну кількість балів, або для здобувачів, що бажають збільшити вже набрану кількість балів. Підсумковий контроль знань здійснюється у вигляді усної бесіди з викладачем (комісією викладачів) по тематиці освітнього компоненту.
Політика освітнього компонента	**Політика щодо відвідування** Лекційні та лабораторно-практичні заняття проводяться в навчальних кабінетах Коледжу. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба) навчання може відбуватись в онлайн формі (змішана форма навчання) за погодженням із завідувачем відділення. У дистанційному режимі всі заняття проводяться через корпоративну платформу Coogle Classroom. **Правила поведінки на заняттях** Здобувач освіти повинен виявляти активну участь на заняттях, дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність, бути толерантним і поважати думку інших. Заперечення повинні сформулюватися тільки в коректній формі. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при неможливості вирішення конфлікту – доводитися до відома співробітників дирекції Коледжу. **Порушення термінів виконання завдань та перескладання** Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Примітка: роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Відпрацьовування пропущених занять відбувається відповідно до графіку проведення консультацій та за допомогою технологій дистанційного навчання. Відпрацювання пропущених занять під час поточного і модульного контролю є обов'язковим незалежно від причини пропущеного заняття під час консультації з педагогічним працівником. У випадку, коли здобувач освіти приймав участь у програмі мобільності, можливе врахування отриманих оцінок в іншому навчальному закладі за умови відповідності навчальних планів. Перескладання екзаменів відбувається із дозволу керівництва

	за наявності поважних причин. **Політика щодо академічної доброчесності** Нормативно-правове забезпечення впровадження принципів академічної доброчесності регламентується Положенням про академічну доброчесність у Коледжі і передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю; результати презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними; мати посилання на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей; дотримуватися норм законодавства про авторське право; надавати достовірну інформацію про результати власної навчальної й наукової діяльності. Плагіат та академічна недоброчесність несумісні з принципами діяльності Коледжу. Не допускається підказування та списування, плагіат, фабрикація, фальсифікація, обман, хабарництво користування мобільними пристроями під час здачі будь-яких робіт поточного, рубіжного чи підсумкового контролю. З метою контролю виконання завдань підсумкового контролю в дистанційній формі педагогічний працівник має право протягом усього заходу користуватись засобами інформаційно-комунікаційного зв'язку, які дозволяють ідентифікувати здобувача освіти (Google Meet, Zoom тощо). За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання (контрольна робота іспит, залік тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; позбавлення академічної стипендії.

7 Вибірковий освітній компонент ВК1.3 «Перевезення спеціальних вантажів»

	СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА **Перевезення спеціальних вантажів** **Освітньо-професійна програма:** Організація авіаційних перевезень **Спеціальність:** 275 Транспортні технології (на повітряному транспорті) **Галузь знань:** 27 Транспорт
Освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Обсяг освітнього компоненту, кредити ECTS/загальна кількість годин	3,0 кредити/90 годин, а саме: лекції – 50 год., практичні – 10 год., самостійна робота – 30 год.
Форма підсумкового контролю	Залік
Статус освітнього компоненту	Вибіркова
Мова навчання	Українська
Рік /семестр навчання	четвертий/восьмий
Циклова комісія	Транспортні системи і логістика
Анотація до освітнього компонента	Освітній компонент «Перевезення спеціальних вантажів» допомагає здобувачам освіти організовувати перевезення спеціальних вантажів повітряним транспортом, визначати їх категорії, дотримуватись вимог безпеки, оформлювати відповідну документацію згідно з чинними міжнародними та національними нормативами.
Мета та цілі освітнього компонента	Мета вивчення освітнього компоненту «Перевезення спеціальних вантажів» полягає у формуванні в здобувачів освіти системних знань, практичних навичок та професійних компетентностей щодо організації, забезпечення безпеки та ефективного здійснення перевезень спеціальних вантажів авіаційним транспортом з урахуванням міжнародних та національних нормативно-правових вимог. Курс має на меті надати здобувачам освіти практичні навички роботи з

<table>
<tr><td></td><td>системами бронювання, розробки туристичних пакетів, ведення переговорів з партнерами та вирішення проблемних ситуацій, які можуть виникнути під час організації подорожей.</td></tr>
<tr><td>Пререквізити</td><td>Базується на попередньо вивчених освітніх компонентах: «Авіаційні вантажні перевезення», «Продаж авіаційних перевезень», «Менеджмент», «Економіка та планування роботи аеропорту»</td></tr>
<tr><td>Організація навчання
Обсяг освітнього компонента</td><td>90 годин: лекції – 50 год., практичні –10 год., самостійна робота – 30 год</td></tr>
<tr><td>Програма освітнього компонента
Теми лекційних занять</td><td>
<table>
<tr><th>№</th><th>Тема</th><th>Години</th></tr>
<tr><td colspan="3">Змістовний модуль 1: Перевезення спеціальних вантажів повітряним транспортом</td></tr>
<tr><td>1</td><td>Класифікація спеціальних вантажів</td><td>2</td></tr>
<tr><td>2</td><td>Нормативна база авіаційних вантажних перевезень</td><td>2</td></tr>
<tr><td>3</td><td>Перевезення небезпечних вантажів (основи)</td><td>2</td></tr>
<tr><td>4</td><td>Документування небезпечних вантажів</td><td>2</td></tr>
<tr><td>5</td><td>Пакування та маркування небезпечних вантажів</td><td>2</td></tr>
<tr><td>6</td><td>Спеціальні категорії небезпечних вантажів</td><td>2</td></tr>
<tr><td>7</td><td>Перевезення живих тварин (загальні правила)</td><td>2</td></tr>
<tr><td>8</td><td>Умови транспортування живих тварин</td><td>2</td></tr>
<tr><td>9</td><td>Ветеринарні вимоги та документи</td><td>2</td></tr>
<tr><td>10</td><td>Перевезення швидкопсувних вантажів</td><td>2</td></tr>
<tr><td>11</td><td>Холодовий ланцюг у логістиці</td><td>2</td></tr>
<tr><td>12</td><td>Перевезення фармацевтичних вантажів</td><td>2</td></tr>
<tr><td>13</td><td>Перевезення цінних вантажів</td><td>2</td></tr>
<tr><td>14</td><td>Безпека спеціальних вантажів</td><td>2</td></tr>
<tr><td colspan="3">Змістовний модуль 2: Організація та управління спеціальними авіаційними перевезеннями</td></tr>
<tr><td>15</td><td>Організація вантажних авіаперевезень</td><td>2</td></tr>
<tr><td>16</td><td>Інфраструктура вантажних терміналів</td><td>2</td></tr>
<tr><td>17</td><td>Авіаційна безпека вантажних перевезень</td><td>2</td></tr>
<tr><td>18</td><td>Ризики у вантажних перевезеннях</td><td>2</td></tr>
</table>
</td></tr>
</table>

	19	Моніторинг та відстеження вантажів	2
	20	Логістичні технології в авіаперевезеннях	2
	21	Міжнародні стандарти вантажних перевезень	2
	22	Екологічні аспекти авіавантажів	2
	23	Інновації у вантажних перевезеннях	2
	24	Проблемні ситуації у перевезеннях	2
	25	Модульна контрольна робота	2
		Всього	50

Теми практичних робіт

№	Тема практичної роботи	Кількість годин
1	Класифікація спеціальних вантажів та визначення умов їх перевезення	2
2	Оформлення перевізної документації на спеціальні вантажі	2
3	Розрахунок параметрів перевезення спеціальних вантажів	2
4	Організація перевезення небезпечних вантажів	2
5	Оцінка ризиків при перевезенні спеціальних вантажів	2
	Всього	10

Самостійна робота

№	Тема	Години	Література
Змістовний модуль 1: Основи регулювання та безпеки спеціальних авіаційних вантажів			
1	Система регулювання авіаційних вантажних перевезень	2	[1, С. 12–60]; [2, С. 30–80]
2	Міжнародні стандарти ICAO та IATA у вантажних перевезеннях	2	[1, С. 90–150]; [3, С. 40–95]
3	Загальні принципи перевезення спеціальних вантажів	2	[2, С. 100–160]; [4, С. 20–70]
4	Система авіаційної безпеки вантажів	2	[5, С. 55–110]
5	Управління ризиками у	2	[3, С. 150–210]

		вантажних авіаперевезеннях		
	6	Контроль та інспекція вантажів в аеропортах	2	[4, С. 120–180]
	7	Відповідальність учасників вантажного процесу	2	[6, С. 25–85]
	Змістовний модуль 2: Організація логістики та технології спеціальних вантажів			
	8	Логістична система авіаційних вантажних перевезень	2	[2, С. 200–260]; [7, С. 30–90]
	9	Авіаційна вантажна документація (AWB та інші)	2	[6, С. 100–160]
	10	Технології обробки вантажів у терміналах	2	[5, С. 160–220]
	11	Перевезення небезпечних та спеціальних вантажів	2	[1, С. 220–280]
	12	Логістика швидкопсувних та фармацевтичних вантажів	2	[4, С. 200–260]
	13	Перевезення живих тварин: вимоги та стандарти	2	[3, С. 260–320]
	14	Цифрові технології у вантажній авіалогістиці	2	[7, С. 120–180]
	15	Управління якістю вантажних авіаперевезень	2	[6, С. 180–240]
		Всього	30	

Рекомендована література

1. International Civil Aviation Organization (ICAO). *Technical Instructions for the Safe Transport of Dangerous Goods by Air*. Montreal: ICAO, 2023. 420 p.
2. International Air Transport Association (IATA). *Cargo Handling Manual*. Montreal: IATA, 2024. 350 p.
3. Doganis R. *Flying Off Course: Airline Economics and Marketing*. London: Routledge, 2019. 360 p.
4. International Air Transport Association (IATA). *Dangerous Goods Regulations (DGR)*. Montreal: IATA, 2024. 500 p.
5. International Civil Aviation Organization (ICAO). *Annex 17: Security – Safeguarding International Civil Aviation*. Montreal: ICAO, 2022. 200 p.
6. International Air Transport Association (IATA). *Air Cargo Operations Manual*. Montreal: IATA, 2023. 310 p.

	7. World Economic Forum. *The Future of Logistics and Air Cargo*. Geneva: WEF, 2024. 180 p.
Види занять, методи і форми навчання	Форми організації освітнього процесу: лекції, практичні заняття, дослідницькі роботи, самостійна робота, консультації зі викладачами, участь у наукових конференціях, екскурсії, дистанційне навчання. Освітні технології: традиційні, інтерактивні, інформаційно-комунікативні, проектного навчання.
Система оцінювання освітнього компонента Загальна система оцінювання освітнього компонента	**Поточний контроль** здійснюється під час проведення лекційних і лабораторних занять і має на меті перевірку знань здобувачів освіти з окремих тем навчальної дисципліни та рівня їх підготовленості до виконання конкретної роботи. Сума балів за 100-бальною шкалою, отримані здобувачами освіти, виставляються у журналах обліку відвідування та успішності академічної групи. **Модульний контроль** (сума балів за окремий змістовий модуль) проводиться (виставляється) на підставі оцінювання результатів знань студентів після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни – змістового модуля. Завданням модульного контролю є перевірка розуміння та засвоєння певного матеріалу (теми), вироблення навичок проведення розрахункових робіт, вміння вирішувати конкретні ситуативні задачі, самостійно опрацьовувати тексти, здатності осмислювати зміст даної частини дисципліни, уміння публічно чи письмово подати певний матеріал. **Семестровий (підсумковий) контроль** проводиться у формі семестрової атестації та екзамену. **Семестрова атестація** планується за відсутності екзамену і зазвичай не передбачає обов'язкової присутності здобувачів освіти на заліковому заході.
Критерії оцінювання результатів навчання	**Відмінно (А / 90 – 100 балів)** – Здобувач освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги педагогічний працівника знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили. **Добре (В / 82 – 89 балів)** – Здобувач освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких

	незначна. **Добре (C / 74 – 81 балів)** – Здобувач освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом педагогічний працівника; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок. **Задовільно (D / 64 – 73 бали)** – Здобувач освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою педагогічний працівника може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих. **Задовільно (E / 60 – 63 бали)** – Здобувач освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні. **Незадовільно (FX / 35 - 59 балів)** – Здобувач освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу. **Незадовільно (F / 1-34 балів)** – Здобувач освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об’єктів.
Вимоги до письмових робіт	Поточний контроль виконується у формі тестового контролю на лекціях. Модульна робота виконується у формі тестових завдань з вибором правильної відповіді та письмових питань з тем дисципліни з розкриттям певної сукупності знань та вмінь, що формує цей модуль.
Лабораторні роботи	відсутні
Практичні роботи	Проводяться під керівництвом педагогічного працівника, полягають у виконанні здобувачем освіти індивідуальних або групових завдань або розв'язання ситуаційних задач в реальних або змодельованих ситуаціях, спрямованих на застосування та закріплення теоретичних знань освітнього компонента, набуття професійних компетентностей і практичних навичок. Практична робота включає виконання практичного завдання за заданою методикою, оформлення індивідуального звіту з виконаної роботи та його захисту для проведення поточного контролю підготовленості здобувачів освіти.
Умови допуску до підсумкового контролю	Здобувач освіти допускається до підсумкового контролю (заліку) за наявності виконаних модульних робіт, результатів тестування за тематикою лекційних завдань та самостійної роботи.

	Здобувач освіти не допускається до підсумкового контролю, якщо впродовж семестру він набрав менше 60 балів із перерахованих вище категорій занять. У цьому випадку здобувачу освіти у відомості виставляється набрана кількість балів. Допускається, як виняток, з дозволу завідувача відділення за заявою, погодженою з цикловою комісією, одноразове виконання здобувачем освіти додаткових видів робіт з навчальної дисципліни (відпрацювання пропущених занять, перескладання змістових модулів, виконання індивідуальних завдань тощо) для підвищення оцінок за змістові модулі.
Підсумковий контроль	Підсумковий контроль у вигляді семестрової атестації проводиться наприкінці семестру для здобувачів, що не змогли з будь яких причин набрати необхідну кількість балів, або для здобувачів, що бажають збільшити вже набрану кількість балів. Підсумковий контроль знань здійснюється у вигляді усної бесіди з викладачем (комісією викладачів) по тематиці освітнього компоненту.
Політика освітнього компонента	**Політика щодо відвідування** Лекційні та лабораторно-практичні заняття проводяться в навчальних кабінетах Коледжу. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба) навчання може відбуватись в онлайн формі (змішана форма навчання) за погодженням із завідувачем відділення. У дистанційному режимі всі заняття проводяться через корпоративну платформу Coogle Classroom. **Правила поведінки на заняттях** Здобувач освіти повинен виявляти активну участь на заняттях, дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність, бути толерантним і поважати думку інших. Заперечення повинні сформулюватися тільки в коректній формі. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при неможливості вирішення конфлікту – доводитися до відома співробітників дирекції Коледжу. **Порушення термінів виконання завдань та перескладання** Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Примітка: роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Відпрацьовування пропущених занять відбувається відповідно

	до графіку проведення консультацій та за допомогою технологій дистанційного навчання. Відпрацювання пропущених занять під час поточного і модульного контролю є обов'язковим незалежно від причини пропущеного заняття під час консультації з педагогічним працівником. У випадку, коли здобувач освіти приймав участь у програмі мобільності, можливе врахування отриманих оцінок в іншому навчальному закладі за умови відповідності навчальних планів. Перескладання екзаменів відбувається із дозволу керівництва за наявності поважних причин. **Політика щодо академічної доброчесності** Нормативно-правове забезпечення впровадження принципів академічної доброчесності регламентується Положенням про академічну доброчесність у Коледжі і передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю; результати презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними; мати посилання на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей; дотримуватися норм законодавства про авторське право; надавати достовірну інформацію про результати власної навчальної й наукової діяльності. Плагіат та академічна недоброчесність несумісні з принципами діяльності Коледжу. Не допускається підказування та списування, плагіат, фабрикація, фальсифікація, обман, хабарництво користування мобільними пристроями під час здачі будь-яких робіт поточного, рубіжного чи підсумкового контролю. З метою контролю виконання завдань підсумкового контролю в дистанційній формі педагогічний працівник має право протягом усього заходу користуватись засобами інформаційно-комунікаційного зв'язку, які дозволяють ідентифікувати здобувача освіти (Google Meet, Zoom тощо). За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання (контрольна робота іспит, залік тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; позбавлення академічної стипендії.

8 Вибірковий освітній компонент ВК1.4
«Основи митного законодавства та митно-брокерська діяльність»

	СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА **Основи митного законодавства та митно-брокерська діяльність** **Освітньо-професійна програма:** Організація авіаційних перевезень **Спеціальність:** 275 Транспортні технології (на повітряному транспорті) **Галузь знань:** 27 Транспорт
Освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Обсяг освітнього компоненту, кредити ECTS/загальна кількість годин	3,0 кредити/90 годин, а саме: лекції – 50 год., практичні -10 год., самостійна робота – 30 год.
Форма підсумкового контролю	Залік
Статус освітнього компоненту	Вибіркова
Мова навчання	Українська
Рік /семестр навчання	четвертий/восьмий
Циклова комісія	Транспортні системи і логістика
Анотація до освітнього компонента	Освітній компонент «Основи митного законодавства та митно-брокерської діяльності» формує знання з правових та організаційних засад митної справи і зовнішньоекономічної діяльності. Розглядаються митне законодавство, процедури митного контролю й оформлення, митні режими, платежі та діяльність митного брокера. Передбачає набуття практичних навичок роботи з митною документацією та застосування нормативної бази у професійній діяльності.
Мета та цілі освітнього компонента	Метою вивчення освітнього компонента «Основи митного законодавства та митно-брокерської діяльності» є формування у здобувачів системних знань про митне законодавство та набуття практичних навичок здійснення митно-брокерської діяльності. Цілі вивчення нормативно-правової бази митного законодавства, засвоєння процедур митного контролю та оформлення, оволодіння порядком визначення митної вартості та нарахування платежів, вивчення митних режимів і правил переміщення товарів, формування навичок роботи з митною

<table>
<tr><td></td><td>документацією, набуття вмінь застосовувати законодавство у практичних ситуаціях, підготовка до професійної діяльності митного брокера.</td></tr>
<tr><td>Пререквізити</td><td>Базується на попередньо вивчених освітніх компонентах: «Логістика», «Транспортне право», «Митні операції», «Митна справа»</td></tr>
<tr><td>Організація навчання
Обсяг освітнього компонента</td><td>90 годин: лекції – 50 год., практичні -10 год., самостійна робота – 30 год</td></tr>
<tr><td>Програма освітнього компонента
Теми лекційних занять</td><td>
<table>
<tr><th>№</th><th>Тема</th><th>Години</th></tr>
<tr><td colspan="3">Змістовний модуль 1. Основи митного законодавства</td></tr>
<tr><td>1</td><td>Поняття митної справи та її значення для держави.</td><td>2</td></tr>
<tr><td>2</td><td>Основні принципи митного регулювання.</td><td>2</td></tr>
<tr><td>3</td><td>Роль митниці у зовнішньоекономічній діяльності.</td><td>2</td></tr>
<tr><td>4</td><td>Митний кодекс України: структура і основні положення.</td><td>2</td></tr>
<tr><td>5</td><td>Система митних органів України.</td><td>2</td></tr>
<tr><td>6</td><td>Взаємодія митних органів з іншими державними установами.</td><td>2</td></tr>
<tr><td>7</td><td>Митна статисти та її значення.</td><td>2</td></tr>
<tr><td>8</td><td>Відповідальність за порушення митних правил.</td><td>2</td></tr>
<tr><td>9</td><td>Поняття митного контролю.</td><td>2</td></tr>
<tr><td>10</td><td>Види митного контролю: документальний, фізичний, електронний.</td><td>2</td></tr>
<tr><td>11</td><td>Митне оформлення товарів: основні етапи.</td><td>2</td></tr>
<tr><td>12</td><td>Митні режими: імпорт, експорт, транзит.</td><td>2</td></tr>
<tr><td>13</td><td>Інші митні режими: тимчасове ввезення/вивезення, митний склад, переробка.</td><td>2</td></tr>
<tr><td>14</td><td>Види митних платежів: мито, акциз, ПДВ.</td><td>2</td></tr>
<tr><td colspan="3">Змістовний модуль 2. Процедура нарахування митних платежів, особливості митного броекера</td></tr>
<tr><td>15</td><td>Порядок нарахування митних платежів.</td><td>2</td></tr>
<tr><td>16</td><td>Тарифні та нетарифні методи регулювання.</td><td>2</td></tr>
<tr><td>17</td><td>Поняття митної вартості товарів.</td><td>2</td></tr>
<tr><td>18</td><td>Методи визначення митної вартості.</td><td>2</td></tr>
<tr><td>19</td><td>Хто такий митний брокер та його роль.</td><td>2</td></tr>
</table>
</td></tr>
</table>

	20	Правовий статус митного брокера.	2
	21	Права та обов'язки митного брокера.	2
	22	Ліцензування та реєстрація митних брокерів.	2
	23	Відповідальність митного брокера.	2
	24	Документи, необхідні для митного оформлення.	2
	25	Електронне декларування: сутність та переваги.	2
		Всього	50

Теми практичних робіт

№	Тема	Години
1	Митне оформлення імпортних товарів	2
2	Організація митного контролю на кордоні	2
3	Декларування товарів і митна вартість	4
4	Порушення митних правил та відповідальність	2
5	Митно-брокерська діяльність	2
	Всього	10

Самостійна робота

№	Тема	Години	Література
Змістовний модуль 1. Основи митного законодавства.			
1	Поняття митного законодавства та його роль у зовнішньоекономічній діяльності.	2	[1, С.9-14] [1, С.21-29]
2	Основні принципи митного регулювання.	2	[4, С.27-31]
3	Види митних процедур та їх особливості.	2	[4, С.32-34]
4	Розрахунок митних платежів для конкретного товару.	2	[7, С.17-19]
5	Митна вартість товару: поняття та способи визначення.	2	[4, С.211-213]
6	Основи оподаткування при ввезенні та вивезенні товарів.	2	[4, С.214-227]
7	Митні обмеження та заборони: перелік і приклади.	2	[4, С.227-230]
Змістовний модуль 2. Оцінка ризиків при митному оформленні			
8	Документи, необхідні для митного оформлення.	2	[4, С.240-247]

	9	Відповідальність за порушення митного законодавства.	2	[4, С.220-227]
	10	Порівняння митної політики України з іншими країнами.	5	[6, С.76-82]
	11	Розробка покрокового алгоритму дій митного брокера для конкретної операції.	5	[6, С.84103]
		Всього	30	
Рекомендована література	1.Гребельник О. П. «Митна справа» / О. П. Гребельник — 4-те вид. оновл. та доповн. — К.: Центр учбової літератури, 2021. — 472 с.ISBN 978-617-673-228-0 2.Шишка Р. Б., Сергієнко В. В. «Митне право України: Навч. посібник» / Р. Б. Шишка, В. В. Сергієнко — Харків: Еспада, 2022. — 296 с. 3.Ченцов О. В. «Митне право України» / О. В. Ченцов — К.Кізман Техн, 2021. — 320 с. 4.Митний кодекс України [Електронний ресурс] : Закон України від 13.03.2012 № 4495-VI (зі змінами). – Електронні текстові дані. – Режим доступу : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17 5.Державна митна служба України / [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://customs.gov.ua/ 6.Порядок заповнення митної декларації для письмового декларування товарів, що переміщуються через митний кордон України громадянами для особистих, сімейних та інших потреб, не пов'язаних з провадженням підприємницької діяльності [Електронний ресурс] : Наказ Міністерства фінансів України від 28.05.2012 № 614. – Електронні текстові дані. – Режим доступу : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1014-12 7.Методичні вказівки до практичних занять з дисципліни «Митні операції» для здобувачів ступеню вищої освіти бакалавр за спеціальність 275 «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)» за напрямом підготов /Кобзар І.Ю. - Одеса: ОАДФК Одеської політехніки, 2023 – 15с.		
Види занять, методи і форми навчання	Форми організації освітнього процесу: лекції, практичні заняття, дослідницькі роботи, самостійна робота, консультації зі викладачами, участь у наукових конференціях, екскурсії, дистанційне навчання. Освітні технології: традиційні, інтерактивні, інформаційно-комунікативні, проектного навчання.			
Система оцінювання освітнього компонента Загальна система оцінювання освітнього компонента	**Поточний контроль** здійснюється під час проведення лекційних і лабораторних занять і має на меті перевірку знань здобувачів освіти з окремих тем навчальної дисципліни та рівня їх підготовленості до виконання конкретної роботи. Сума балів за 100-бальною шкалою, отримані здобувачами освіти,			

	виставляються у журналах обліку відвідування та успішності академічної групи. **Модульний контроль** (сума балів за окремий змістовий модуль) проводиться (виставляється) на підставі оцінювання результатів знань студентів після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни – змістового модуля. Завданням модульного контролю є перевірка розуміння та засвоєння певного матеріалу (теми), вироблення навичок проведення розрахункових робіт, вміння вирішувати конкретні ситуативні задачі, самостійно опрацьовувати тексти, здатності осмислювати зміст даної частини дисципліни, уміння публічно чи письмово подати певний матеріал. **Семестровий (підсумковий) контроль** проводиться у формі семестрової атестації та екзамену. **Семестрова атестація** планується за відсутності екзамену і зазвичай не передбачає обов'язкової присутності здобувачів освіти на заліковому заході.
Критерії оцінювання результатів навчання	**Відмінно (A / 90 – 100 балів)** – Здобувач освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги педагогічний працівника знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили. **Добре (B / 82 – 89 балів)** – Здобувач освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна. **Добре (C / 74 – 81 балів)** – Здобувач освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом педагогічний працівника; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок. **Задовільно (D / 64 – 73 бали)** – Здобувач освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою педагогічний працівника може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих. **Задовільно (E / 60 – 63 бали)** – Здобувач освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні.

	Незадовільно (FX / 35 - 59 балів) – Здобувач освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу. **Незадовільно (F / 1-34 балів)** – Здобувач освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів.
Вимоги до письмових робіт	Поточний контроль виконується у формі тестового контролю на лекціях. Модульна робота виконується у формі тестових завдань з вибором правильної відповіді та письмових питань з тем дисципліни з розкриттям певної сукупності знань та вмінь, що формує цей модуль.
Лабораторні роботи	відсутні
Практичні роботи	Проводяться під керівництвом педагогічного працівника, полягають у виконанні здобувачем освіти індивідуальних або групових завдань або розв'язання ситуаційних задач в реальних або змодельованих ситуаціях, спрямованих на застосування та закріплення теоретичних знань освітнього компонента, набуття професійних компетентностей і практичних навичок. Практична робота включає виконання практичного завдання за заданою методикою, оформлення індивідуального звіту з виконаної роботи та його захисту для проведення поточного контролю підготовленості здобувачів освіти.
Умови допуску до підсумкового контролю	Здобувач освіти допускається до підсумкового контролю (заліку) за наявності виконаних модульних робіт, результатів тестування за тематикою лекційних завдань та самостійної роботи. Здобувач освіти не допускається до підсумкового контролю, якщо впродовж семестру він набрав менше 60 балів із перерахованих вище категорій занять. У цьому випадку здобувачу освіти у відомості виставляється набрана кількість балів. Допускається, як виняток, з дозволу завідувача відділення за заявою, погодженою з цикловою комісією, одноразове виконання здобувачем освіти додаткових видів робіт з навчальної дисципліни (відпрацювання пропущених занять, перескладання змістових модулів, виконання індивідуальних завдань тощо) для підвищення оцінок за змістові модулі.
Підсумковий контроль	Підсумковий контроль у вигляді семестрової атестації проводиться наприкінці семестру для здобувачів, що не змогли з будь яких причин набрати необхідну кількість балів, або для здобувачів, що бажають збільшити вже набрану кількість балів. Підсумковий контроль знань здійснюється у вигляді

	усної бесіди з викладачем (комісією викладачів) по тематиці освітнього компоненту.
Політика освітнього компонента	**Політика щодо відвідування** Лекційні та лабораторно-практичні заняття проводяться в навчальних кабінетах Коледжу. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба) навчання може відбуватись в онлайн формі (змішана форма навчання) за погодженням із завідувачем відділення. У дистанційному режимі всі заняття проводяться через корпоративну платформу Coogle Classroom. **Правила поведінки на заняттях** Здобувач освіти повинен виявляти активну участь на заняттях, дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність, бути толерантним і поважати думку інших. Заперечення повинні сформулюватися тільки в коректній формі. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при неможливості вирішення конфлікту – доводитися до відома співробітників дирекції Коледжу. **Порушення термінів виконання завдань та перескладання** Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Примітка: роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Відпрацьовування пропущених занять відбувається відповідно до графіку проведення консультацій та за допомогою технологій дистанційного навчання. Відпрацювання пропущених занять під час поточного і модульного контролю є обов'язковим незалежно від причини пропущеного заняття під час консультації з педагогічним працівником. У випадку, коли здобувач освіти приймав участь у програмі мобільності, можливе врахування отриманих оцінок в іншому навчальному закладі за умови відповідності навчальних планів. Перескладання екзаменів відбувається із дозволу керівництва за наявності поважних причин. **Політика щодо академічної доброчесності** Нормативно-правове забезпечення впровадження принципів академічної доброчесності регламентується Положенням про академічну доброчесність у Коледжі і передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю; результати презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними; мати посилання на

	джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей; дотримуватися норм законодавства про авторське право; надавати достовірну інформацію про результати власної навчальної й наукової діяльності. Плагіат та академічна недоброчесніть несумісні з принципами діяльності Коледжу. Не допускається підказування та списування, плагіат, фабрикація, фальсифікація, обман, хабарництво користування мобільними пристроями під час здачі будь-яких робіт поточного, рубіжного чи підсумкового контролю. З метою контролю виконання завдань підсумкового контролю в дистанційній формі педагогічний працівник має право протягом усього заходу користуватись засобами інформаційно-комунікаційного зв'язку, які дозволяють ідентифікувати здобувача освіти (Google Meet, Zoom тощо). За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання (контрольна робота іспит, залік тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; позбавлення академічної стипендії.

Вибірковий блок 2

9 Вибірковий освітній компонент ВК2.1

«Менеджмент підприємств транспортної галузі»

	СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА **Менеджмент підприємств транспортної галузі** **Освітньо-професійна програма:** Організація авіаційних перевезень **Спеціальність:** 275 Транспортні технології (на повітряному транспорті) **Галузь знань:** 27 Транспорт
Освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Обсяг освітнього компоненту, кредити ECTS/загальна кількість годин	3,0 кредити/90 годин, а саме: лекції – 50 год., практичні заняття – 10 год., самостійна робота – 30 год.
Форма підсумкового контролю	Залік
Статус освітнього компоненту	Вибіркова
Мова навчання	Українська
Рік /семестр навчання	четвертий/сьомий
Циклова комісія	Дорожньо-економічних дисциплін
Анотація до освітнього компонента	Освітній компонент «Менеджмент підприємств транспортної галузі» спрямований на формування у здобувачів освіти системного розуміння особливостей управління підприємствами транспортної галузі, набуття практичних умінь щодо планування, організації, координації та контролю їх діяльності.
Мета та цілі освітнього компонента	Метою опанування освітнього компонента є формування у здобувачів освіти системи знань і практичних умінь щодо управління підприємствами транспортної галузі, організації та координації їх виробничо-господарської діяльності, ефективного використання трудових, матеріальних і транспортних ресурсів, а також набуття здатності аналізувати управлінські ситуації та приймати обґрунтовані рішення для забезпечення результативності й конкурентоспроможності транспортного підприємства.
Пререквізити	**Базується** на попередньо вивчених освітніх компонентах: «Менеджмент», «Економіка підприємства», «Основи теорії транспортних процесів і систем», «Організація автомобільних пасажирських перевезень», «Інформатика та інформаційні

<table>
<tr><td></td><td colspan="2">технології».</td></tr>
<tr><td>Організація навчання
Обсяг освітнього компонента</td><td colspan="2">90 годин: лекції – 50 год., практичні заняття – 10 год., самостійна робота – 30 год.</td></tr>
<tr><td>Програма освітнього компонента
Теми лекційних занять</td><td colspan="2"><table>
<tr><td>Тема 1 Характеристика сучасного менеджменту в транспортній галузі</td><td>Вступ. Сутність понять «управління» та «менеджмент»
Історичні етапи розвитку менеджменту
Розвиток менеджменту в транспортній сфері
Основні характеристики сучасного менеджменту в транспортній галузі</td></tr>
<tr><td>Тема 2 Система методів управління в транспортній сфері</td><td>Система методів управління в транспортній сфері
Економічні методи менеджменту</td></tr>
<tr><td>Тема 3 Управлінське рішення та ефективність менеджменту в транспортній галузі</td><td>Природа, сутність та класифікація рішень
Оцінки ефективності менеджменту в транспортній галузі</td></tr>
<tr><td>Тема 4 Керівництво та лідерство в організації</td><td>Суть процесу керівництва та лідерства
Етика відповідальності у менеджменті транспортних підприємств</td></tr>
<tr><td>Тема 5 Функція менеджменту «планування»</td><td>Зміст функції «планування»
Види стратегій</td></tr>
<tr><td>Тема 6 Організація в системі управління</td><td>Організація, її роль та значення</td></tr>
<tr><td>Тема 7 Організація як функція менеджменту</td><td>Організація як функція управління
Зміст та характеристика основних типів організаційних структур управління транспортних підприємств</td></tr>
<tr><td>Тема 8 Функція менеджменту «мотивація»</td><td>Поняття мотивації та її зміст
Змістові теорії мотивації</td></tr>
<tr><td>Тема 9 Комунікації в менеджменті</td><td>Процес комунікацій та ефективність управління
Комунікаційні бар'єри та їх подолання</td></tr>
<tr><td>Тема 10 Конфлікти в менеджменті</td><td>Природа і види конфліктів
Методи розв’язання конфліктів</td></tr>
</table></td></tr>
</table>

	Тема 11 Функція менеджменту «контроль»	Поняття і зміст контролю Види контролю
Теми практичних робіт	Тема 2 Методи менеджменту Практичне заняття № 1 Формування розуміння особливостей практичного використання методів менеджменту в транспортній сфері	
	Тема 4 Лідерство Практичне заняття №2 Формування розуміння стилів керівництва транспортних підприємств	
	Тема 8 Мотивація Практичне заняття №3 Формування розуміння мотивування як загальної функції менеджменту	
	Тема 9 Комунікації в менеджменті Практичне заняття №4 Формування розуміння ролі інформації та комунікацій в менеджменті	
	Тема 10 Управління конфліктами, стресами Практичне заняття №5 Формування розуміння особливостей управління конфліктами в організації та вмінь прийняття рішень щодо запобігання конфліктів	
Самостійна робота	Тема 1 Характеристика сучасного менеджменту в транспортній галузі	Підходи в менеджменті Рівні управління Функції менеджменту
	Тема 2 Система методів управління в транспортній сфері	Організаційно-розпорядчі методи менеджменту Соціально-психологічні методи менеджменту Моделі менеджменту
	Тема 3 Управлінське рішення та ефективність менеджменту в транспортній галузі	Умови прийняття управлінських рішень Моделі та методи оптимізації рішень
	Тема 4 Керівництво та лідерство в організації	Форми впливу та влади Стилі керівництва та типи менеджерів
	Тема 5 Функція менеджменту «планування»	Місія та цілі організації Процес планування реалізації стратегії
	Тема 6 Організація в системі управління	Формальні та неформальні організації Особливості управління неформальною організацією
	Тема 7 Організація як	Організаційні структури

	функція менеджменту	підприємств транспортної галузі
	Тема 8 Функція менеджменту «мотивація»	Сучасні теорії мотивації Процесуальні теорії мотивації
	Тема 9 Комунікації в менеджменті	Типи та канали комунікацій
	Тема 10 Конфлікти в менеджменті	Умови та причини виникнення конфліктів Управління перемінами, стресами
	Тема 11 Функція менеджменту «контроль»	Поняття і зміст контролю Види контролю Процес контролю і техніка його проведення
Рекомендована література	*1.* Князева Н.В. Навчально- методичний посібник для організації самостійної роботи – Одеса: ВСП «ОАДФК ДУ «ОП», 2022. – 159с. 2. *Лазоренко Т.В.* Основи менеджменту - КПІ ім. Ігоря Сікорського / Т.В. Лазоренко, 2021. – 166 с. https://ela.kpi.ua › bitstream › Managment 3. *Козирєва О. В.* Управління персоналом. Навч. посіб. / О. В. Козирєва, В. І. Ковальова, Н. В. Глєбова. – Х. : Видавництво Іванченка, 2021. – 126 с. *4.* Менеджмент організації. Теорія та практика. Навч. пос. XXI століття / за заг.ред. Г.Є. Мошек.- Ліра-К, 2020. – 420с. *5.* Основи прийняття управлінських рішень : навчальний посібник / О.В. Козирєва, К.С.Світлична, О.Ю Шуть (та ін.) – Х.: Видавництво Іванченка І.С., 2021. – 186 с. *6. Рульєв Віталій, Гуткевич С.* Менеджмент / Віталій Рульєв, С. Гуткевич.- К.: Центр учбової літератури, 2021.- 312 с. **Посилання на електронні ресурси** 7. Офіційний сайт Головного управління статистики України: веб-сайт. URL [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.ukrstat.gov.ua 8. Нормативні акти у сфері управління. URL [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http:// inform.od.ua 9. Єдине вікно доступу до освітніх ресурсів. URL [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://window.edu.ru 10.Ділова література з економіки, менеджменту, реклами і маркетингу, управління персоналом, психології бізнесу, інформаційних технологій і т.п. URL: http://www.profibook.com.ua 11.Бізнес-рішення для розвитку підприємств, управління маркетингом і збутом, фінансовий менеджмент, управління персоналом, інформаційні технології управління персоналом, бюджетування. URL: http://www.kmci.com.ua	

	12.Менеджмент. URL: http://menagement.knutd.com.ua/. 13.Інформаційно-пошукова система по підприємствах, фірмах і організаціях, які працюють на ринку України. URL: http://www.autosystems.com.ua. 14. Научно-практический журнал «Прикладной менеджмент и инвестиции». URL: http://www.jami.org.ua/ rus/index.htm. 15.Щотижневик «Бізнес». URL: http://www.business.ua/.
Види занять, методи і форми навчання	Форми організації освітнього процесу: лекції, практичні заняття, дослідницькі роботи, самостійна робота, консультації зі викладачами, участь у наукових конференціях, екскурсії, дистанційне навчання. Освітні технології: традиційні, інтерактивні, інформаційно-комунікативні, проектного навчання.
Система оцінювання освітнього компонента Загальна система оцінювання освітнього компонента	**Поточний контроль** здійснюється під час проведення лекційних і лабораторних занять і має на меті перевірку знань здобувачів освіти з окремих тем навчальної дисципліни та рівня їх підготовленості до виконання конкретної роботи. Сума балів за 100-бальною шкалою, отримані здобувачами освіти, виставляються у журналах обліку відвідування та успішності академічної групи. **Модульний контроль** (сума балів за окремий змістовий модуль) проводиться (виставляється) на підставі оцінювання результатів знань студентів після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни – змістового модуля. Завданням модульного контролю є перевірка розуміння та засвоєння певного матеріалу (теми), вироблення навичок проведення розрахункових робіт, вміння вирішувати конкретні ситуативні задачі, самостійно опрацьовувати тексти, здатності осмислювати зміст даної частини дисципліни, уміння публічно чи письмово подати певний матеріал. **Семестровий (підсумковий) контроль** проводиться у формі семестрової атестації та екзамену. **Семестрова атестація** планується за відсутності екзамену і зазвичай не передбачає обов'язкової присутності здобувачів освіти на заліковому заході.
Критерії оцінювання результатів навчання	**Відмінно (А / 90 – 100 балів)** – Здобувач освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги педагогічний працівника знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили.

	Добре (B / 82 – 89 балів) – Здобувач освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна. **Добре (C / 74 – 81 балів)** – Здобувач освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом педагогічний працівника; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок. **Задовільно (D / 64 – 73 бали)** – Здобувач освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою педагогічний працівника може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих. **Задовільно (E / 60 – 63 бали)** – Здобувач освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні. **Незадовільно (FX / 35 - 59 балів)** – Здобувач освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу. **Незадовільно (F / 1-34 балів)** – Здобувач освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів.
Вимоги до письмових робіт	Поточний контроль виконується у формі тестового контролю на лекціях. Модульна робота виконується у формі тестових завдань з вибором правильної відповіді та письмових питань з тем дисципліни з розкриттям певної сукупності знань та вмінь, що формує цей модуль.
Лабораторні роботи	відсутні
Практичні роботи	Проводяться під керівництвом педагогічного працівника, полягають у виконанні здобувачем освіти індивідуальних або групових завдань або розв'язання ситуаційних задач в реальних або змодельованих ситуаціях, спрямованих на застосування та закріплення теоретичних знань освітнього компонента, набуття професійних компетентностей і практичних навичок. Практична робота включає виконання практичного завдання за заданою методикою, оформлення індивідуального звіту з виконаної роботи та його захисту для проведення поточного контролю підготовленості здобувачів освіти.

Умови допуску до підсумкового контролю	Здобувач освіти допускається до підсумкового контролю (заліку) за наявності виконаних модульних робіт, результатів тестування за тематикою лекційних завдань та самостійної роботи. Здобувач освіти не допускається до підсумкового контролю, якщо впродовж семестру він набрав менше 60 балів із перерахованих вище категорій занять. У цьому випадку здобувачу освіти у відомості виставляється набрана кількість балів. Допускається, як виняток, з дозволу завідувача відділення за заявою, погодженою з цикловою комісією, одноразове виконання здобувачем освіти додаткових видів робіт з навчальної дисципліни (відпрацювання пропущених занять, перескладання змістових модулів, виконання індивідуальних завдань тощо) для підвищення оцінок за змістові модулі.
Підсумковий контроль	Підсумковий контроль у вигляді семестрової атестації проводиться наприкінці семестру для здобувачів, що не змогли з будь яких причин набрати необхідну кількість балів, або для здобувачів, що бажають збільшити вже набрану кількість балів. Підсумковий контроль знань здійснюється у вигляді усної бесіди з викладачем (комісією викладачів) по тематиці освітнього компоненту.
Політика освітнього компонента	**Політика щодо відвідування** Лекційні та лабораторно-практичні заняття проводяться в навчальних кабінетах Коледжу. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба) навчання може відбуватись в онлайн формі (змішана форма навчання) за погодженням із завідувачем відділення. У дистанційному режимі всі заняття проводяться через корпоративну платформу Coogle Classroom. **Правила поведінки на заняттях** Здобувач освіти повинен виявляти активну участь на заняттях, дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність, бути толерантним і поважати думку інших. Заперечення повинні сформулюватися тільки в коректній формі. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при неможливості вирішення конфлікту – доводитися до відома співробітників дирекції Коледжу.

Порушення термінів виконання завдань та перескладання

Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Примітка: роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку.

Відпрацьовування пропущених занять відбувається відповідно до графіку проведення консультацій та за допомогою технологій дистанційного навчання.

Відпрацювання пропущених занять під час поточного і модульного контролю є обов'язковим незалежно від причини пропущеного заняття під час консультації з педагогічним працівником.

У випадку, коли здобувач освіти приймав участь у програмі мобільності, можливе врахування отриманих оцінок в іншому навчальному закладі за умови відповідності навчальних планів.

Перескладання екзаменів відбувається із дозволу керівництва за наявності поважних причин.

Політика щодо академічної доброчесності

Нормативно-правове забезпечення впровадження принципів академічної доброчесності регламентується Положенням про академічну доброчесність у Коледжі і передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю; результати презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними; мати посилання на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей; дотримуватися норм законодавства про авторське право; надавати достовірну інформацію про результати власної навчальної й наукової діяльності. Плагіат та академічна недоброчесність несумісні з принципами діяльності Коледжу. Не допускається підказування та списування, плагіат, фабрикація, фальсифікація, обман, хабарництво користування мобільними пристроями під час здачі будь-яких робіт поточного, рубіжного чи підсумкового контролю. З метою контролю виконання завдань підсумкового контролю в дистанційній формі педагогічний працівник має право протягом усього заходу користуватись засобами інформаційно-комунікаційного зв'язку, які дозволяють ідентифікувати здобувача освіти (Google Meet, Zoom тощо).

За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти

	можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання (контрольна робота іспит, залік тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; позбавлення академічної стипендії.

10 Вибірковий освітній компонент ВК2.2 «Управління якістю роботи авіапідприємств»

	СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА **Управління якістю роботи авіапідприємств** **Освітньо-професійна програма:** Організація авіаційних перевезень **Спеціальність:** 275 Транспортні технології (на повітряному транспорті) **Галузь знань:** 27 Транспорт
Освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Обсяг освітнього компоненту, кредити ECTS/загальна кількість годин	3,0 кредити/90 годин, а саме: лекції – 50 год.,практичні – 10 год., самостійна робота – 30 год.
Форма підсумкового контролю	Залік
Статус освітнього компоненту	Вибіркова
Мова навчання	Українська
Рік /семестр навчання	четвертий/сьомий
Циклова комісія	Транспортні системи і логістика
Анотація до освітнього компонента	Освітній компонент «Управління якістю роботи авіапідприємства» покликаний сформувати у здобувачів освіти компетенції у сфері забезпечення, поліпшення якості роботи підприємства, а також управління якістю, як важливого елемента загального менеджменту діяльності сучасних авіапідприємств.
Мета та цілі освітнього компонента	Метою вивчення освітнього компоненту «Управління якістю роботи авіапідприємства» є освоєння основних понять у сфері якості, як об'єкта управління, методів оцінювання та вимірювання якості, питань розроблення та підтримання систем менеджменту якості.
Пререквізити	**Базується** на попередньо вивчених освітніх компонентах: «Організація авіаційних вантажних перевезень», «Організація авіаційних пасажирських перевезень», «Транспортна інфраструктура», «Аеропорти та їх експлуатація», «Менеджмент», «Безпека на транспорті».
Організація навчання Обсяг освітнього	90 годин: лекції – 50 год., практичні – 10 год., самостійна робота – 30 год

<table>
<tr><td>компонента</td><td></td></tr>
<tr><td>Програма освітнього компонента
Теми лекційних занять</td><td>
<table>
<tr><th>№ з/п</th><th>Назви тем</th><th>Кількість годин</th></tr>
<tr><td>1</td><td>Вступ</td><td>2</td></tr>
<tr><td>2</td><td>Якість, потреби, конкурентоспроможність.</td><td>2</td></tr>
<tr><td>3</td><td>Основні визначення та поняття менеджменту якості.</td><td>2</td></tr>
<tr><td>4</td><td>Еволюція підходів до менеджменту якості.</td><td>2</td></tr>
<tr><td>5</td><td>Сутність та визначення поняття “якість управління”.</td><td>2</td></tr>
<tr><td>6</td><td>Досвід інших країн в управлінні якістю.</td><td>2</td></tr>
<tr><td>7</td><td>Методологічні основи управління якістю.</td><td>2</td></tr>
<tr><td>8</td><td>Система якості в стандартах ISO серії 9000.</td><td>2</td></tr>
<tr><td>9</td><td>Документування у системі управління якістю.</td><td>2</td></tr>
<tr><td>10</td><td>Сертифікація систем якості.</td><td>2</td></tr>
<tr><td>11</td><td>Місце і роль управління якістю у забезпеченні ефективного виконання основних завдань функціонування цивільної авіації.</td><td>2</td></tr>
<tr><td>12</td><td>Діяльність EASA щодо управління якістю в авіації</td><td>2</td></tr>
<tr><td>13</td><td>Мета і принципи національної політики у галузі якості транспортних послуг.</td><td>2</td></tr>
<tr><td>14</td><td>Організація сертифікації авіаційних об’єктів та послуг</td><td>2</td></tr>
<tr><td>15</td><td>Процеси та системи управління якістю надання послуг в аеропортах та авіакомпаніях</td><td>2</td></tr>
<tr><td>16</td><td>Складання «Настанови з якості» для авіатранспортного підприємства.</td><td>4</td></tr>
<tr><td>17</td><td>Оцінка підприємницьких ризиків.</td><td>4</td></tr>
<tr><td>18</td><td>Аудит якості.</td><td>4</td></tr>
<tr><td>19</td><td>Особливості проведення аудитів та інспекційних перевірок в авіації.</td><td>4</td></tr>
<tr><td>20</td><td>Економіка якості</td><td>4</td></tr>
<tr><td></td><td>Разом</td><td>50</td></tr>
</table>
</td></tr>
<tr><td>Теми практичних робіт</td><td>
<table>
<tr><th>№</th><th>Тема практичної роботи</th><th>Основний зміст</th><th>Обсяг годин</th></tr>
<tr><td>1</td><td>Оцінювання показників якості авіаційних перевезень</td><td>Визначення основних показників якості роботи авіапідприємства, розрахунок коефіцієнтів якості та інтегрального показника,</td><td>2</td></tr>
</table>
</td></tr>
</table>

		аналіз отриманих результатів	
2	Аналіз пунктуальності та причин затримок авіарейсів	Розрахунок показників пунктуальності, класифікація причин затримок, визначення критичних факторів та розроблення заходів щодо їх мінімізації	2
3	Оцінювання якості обслуговування пасажирів та багажу	Оцінювання якості обслуговування на основних етапах авіаперевезення, аналіз показників обробки багажу, визначення проблемних процесів	2
4	Аналіз скарг і претензій пасажирів методами управління якістю	Класифікація скарг, побудова діаграми Парето та причинно-наслідкової діаграми Ішікави, визначення першопричин проблем	2
5	Розроблення заходів щодо підвищення якості роботи авіапідприємства	Комплексний аналіз проблемної ситуації, визначення коригувальних і запобіжних заходів, формування плану підвищення якості та оцінювання його ефективності	2
	Всього		10

Самостійна робота

№ з/п	Назви тем	Кількість годин
1	Якість, потреби, конкурентоспроможність.	2
2	Основні визначення та поняття менеджменту якості.	2
3	Еволюція підходів до менеджменту якості.	2
4	Сутність та визначення поняття “якість управління”.	2
5	Методологічні основи управління якістю.	2
6	Система якості в стандартах ISO серії 9000.	2
7	Документування у системі управління якістю.	2
8	Сертифікація систем якості.	2
9	Діяльність EASA щодо управління якістю в авіації	2
10	Мета і принципи національної політики у галузі якості транспортних послуг.	2

	11	Організація сертифікації авіаційних об'єктів та послуг	2
	12	Процеси та системи управління якістю надання послуг в аеропортах та авіакомпаніях	2
	13	Складання «Настанови з якості» для авіатранспортного підприємства.	2
	14	Оцінка підприємницьких ризиків.	2
	15	Аудит якості.	2
		Разом	**30**
Рекомендована література	1. Повітряний транспорт: організація та управління : навч. посіб. Київ : НАУ, 2021. 256 с. 2. Менеджмент авіаційних підприємств : навч. посіб. Київ : Національний авіаційний університет, 2022. 280 с. 3. Організація та технологія авіаційних перевезень : навч. посіб. Київ : НАУ, 2021. 320 с. 4. Міжнародна організація цивільної авіації. Керівництво з управління безпекою польотів (SMM). 4-е вид. Монреаль : ICAO, 2022. Doc 9859. 5. Міжнародна організація цивільної авіації. Додаток 19 до Конвенції про міжнародну цивільну авіацію. Управління безпекою польотів. 3-є вид. Монреаль : ICAO, 2023. 6. Міжнародна асоціація повітряного транспорту. Керівництво з наземного обслуговування IATA (IGOM). 13-е вид. Монреаль ; Женева : IATA, 2024. 7. Міжнародна асоціація повітряного транспорту. Керівництво з обслуговування в аеропортах (AHM). 45-е вид. Монреаль ; Женева : IATA, 2024. 8. Міжнародна організація зі стандартизації. ISO 10013:2021. Системи управління якістю. Настанови щодо задокументованої інформації. Женева : ISO, 2021. 9. Міжнародна організація зі стандартизації. ISO 10017:2021. Управління якістю. Настанови щодо статистичних методів для ISO 9001. Женева : ISO, 2021. 10. Міжнародна організація зі стандартизації. ISO 10010:2022. Управління якістю. Настанови щодо розуміння, оцінювання та поліпшення культури якості організації. Женева : ISO, 2022.		
Види занять, методи і форми навчання	Форми організації освітнього процесу: лекції, практичні заняття, дослідницькі роботи, самостійна робота, консультації зі викладачами, участь у наукових конференціях, екскурсії, дистанційне навчання. Освітні технології: традиційні,		

	інтерактивні, інформаційно-комунікативні, проектного навчання.
Система оцінювання освітнього компонента **Загальна система оцінювання освітнього компонента**	**Поточний контроль** здійснюється під час проведення лекційних і лабораторних занять і має на меті перевірку знань здобувачів освіти з окремих тем навчальної дисципліни та рівня їх підготовленості до виконання конкретної роботи. Сума балів за 100-бальною шкалою, отримані здобувачами освіти, виставляються у журналах обліку відвідування та успішності академічної групи. **Модульний контроль** (сума балів за окремий змістовий модуль) проводиться (виставляється) на підставі оцінювання результатів знань студентів після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни – змістового модуля. Завданням модульного контролю є перевірка розуміння та засвоєння певного матеріалу (теми), вироблення навичок проведення розрахункових робіт, вміння вирішувати конкретні ситуативні задачі, самостійно опрацьовувати тексти, здатності осмислювати зміст даної частини дисципліни, уміння публічно чи письмово подати певний матеріал. **Семестровий (підсумковий) контроль** проводиться у формі семестрової атестації та екзамену. **Семестрова атестація** планується за відсутності екзамену і зазвичай не передбачає обов'язкової присутності здобувачів освіти на заліковому заході.
Критерії оцінювання результатів навчання	**Відмінно (A / 90 – 100 балів)** – Здобувач освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги педагогічний працівника знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили. **Добре (B / 82 – 89 балів)** – Здобувач освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна. **Добре (C / 74 – 81 балів)** – Здобувач освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом педагогічний працівника; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для

	підтвердження думок. **Задовільно (D / 64 – 73 бали)** – Здобувач освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою педагогічний працівника може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих. **Задовільно (E / 60 – 63 бали)** – Здобувач освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні. **Незадовільно (FX / 35 - 59 балів)** – Здобувач освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу. **Незадовільно (F / 1-34 балів)** – Здобувач освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів.
Вимоги до письмових робіт	Поточний контроль виконується у формі тестового контролю на лекціях. Модульна робота виконується у формі тестових завдань з вибором правильної відповіді та письмових питань з тем дисципліни з розкриттям певної сукупності знань та вмінь, що формує цей модуль.
Лабораторні роботи	відсутні
Практичні роботи	Проводяться під керівництвом педагогічного працівника, полягають у виконанні здобувачем освіти індивідуальних або групових завдань або розв'язання ситуаційних задач в реальних або змодельованих ситуаціях, спрямованих на застосування та закріплення теоретичних знань освітнього компонента, набуття професійних компетентностей і практичних навичок. Практична робота включає виконання практичного завдання за заданою методикою, оформлення індивідуального звіту з виконаної роботи та його захисту для проведення поточного контролю підготовленості здобувачів освіти.
Умови допуску до підсумкового контролю	Здобувач освіти допускається до підсумкового контролю (заліку) за наявності виконаних модульних робіт, результатів тестування за тематикою лекційних завдань та самостійної роботи. Здобувач освіти не допускається до підсумкового контролю, якщо впродовж семестру він набрав менше 60 балів із перерахованих вище категорій занять. У цьому випадку здобувачу освіти у відомості виставляється набрана кількість балів. Допускається, як виняток, з дозволу завідувача відділення за заявою, погодженою з цикловою комісією,

	одноразове виконання здобувачем освіти додаткових видів робіт з навчальної дисципліни (відпрацювання пропущених занять, перескладання змістових модулів, виконання індивідуальних завдань тощо) для підвищення оцінок за змістові модулі.
Підсумковий контроль	Підсумковий контроль у вигляді семестрової атестації проводиться наприкінці семестру для здобувачів, що не змогли з будь яких причин набрати необхідну кількість балів, або для здобувачів, що бажають збільшити вже набрану кількість балів. Підсумковий контроль знань здійснюється у вигляді усної бесіди з викладачем (комісією викладачів) по тематиці освітнього компоненту.
Політика освітнього компонента	**Політика щодо відвідування** Лекційні та лабораторно-практичні заняття проводяться в навчальних кабінетах Коледжу. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба) навчання може відбуватись в онлайн формі (змішана форма навчання) за погодженням із завідувачем відділення. У дистанційному режимі всі заняття проводяться через корпоративну платформу Coogle Classroom. **Правила поведінки на заняттях** Здобувач освіти повинен виявляти активну участь на заняттях, дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність, бути толерантним і поважати думку інших. Заперечення повинні сформулюватися тільки в коректній формі. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при неможливості вирішення конфлікту – доводитися до відома співробітників дирекції Коледжу. **Порушення термінів виконання завдань та перескладання** Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Примітка: роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Відпрацьовування пропущених занять відбувається відповідно до графіку проведення консультацій та за допомогою технологій дистанційного навчання. Відпрацювання пропущених занять під час поточного і модульного контролю є обов'язковим незалежно від причини пропущеного заняття під час консультації з педагогічним працівником.

	У випадку, коли здобувач освіти приймав участь у програмі мобільності, можливе врахування отриманих оцінок в іншому навчальному закладі за умови відповідності навчальних планів. Перескладання екзаменів відбувається із дозволу керівництва за наявності поважних причин. **Політика щодо академічної доброчесності** Нормативно-правове забезпечення впровадження принципів академічної доброчесності регламентується Положенням про академічну доброчесність у Коледжі і передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю; результати презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними; мати посилання на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей; дотримуватися норм законодавства про авторське право; надавати достовірну інформацію про результати власної навчальної й наукової діяльності. Плагіат та академічна недоброчесність несумісні з принципами діяльності Коледжу. Не допускається підказування та списування, плагіат, фабрикація, фальсифікація, обман, хабарництво користування мобільними пристроями під час здачі будь-яких робіт поточного, рубіжного чи підсумкового контролю. З метою контролю виконання завдань підсумкового контролю в дистанційній формі педагогічний працівник має право протягом усього заходу користуватись засобами інформаційно-комунікаційного зв'язку, які дозволяють ідентифікувати здобувача освіти (Google Meet, Zoom тощо). За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання (контрольна робота іспит, залік тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; позбавлення академічної стипендії.

11 Вибірковий освітній компонент
ВК 2.3 «Авіаційне страхування»

	СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА **Авіаційне страхування** **Освітньо-професійна програма:** Організація авіаційних перевезень **Спеціальність:** 275 Транспортні технології (на повітряному транспорті) **Галузь знань:** 27 Транспорт
Освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Обсяг освітнього компоненту, кредити ECTS/загальна кількість годин	3,0 кредити/90 годин, а саме: лекції – 50 год.,практичні – 10 год., самостійна робота – 30 год.
Форма підсумкового контролю	Залік
Статус освітнього компоненту	Вибіркова
Мова навчання	Українська
Рік /семестр навчання	четвертий/восьмий
Циклова комісія	Транспортні системи і логістика
Анотація до освітнього компонента	Освітній компонент «Авіаційне страхування» практичних навичок аналізу страхових випадків, оцінки страхових ризиків, оформлення страхових документів, визначення страхових тарифів та розрахунку страхових відшкодувань у сфері авіаційного транспорту.
Мета та цілі освітнього компонента	Мета вивчення освітнього компоненту «Авіаційне страхування» є формування у здобувачів освіти системи теоретичних знань і практичних навичок щодо організації страхового захисту в авіаційній галузі, особливостей страхування ризиків на повітряному транспорті, правових засад страхування в цивільній авіації та механізмів взаємодії суб'єктів авіаційного страхування. Курс спрямований на набуття практичних навичок аналізу страхових випадків, оцінки страхових ризиків, оформлення страхових документів, визначення страхових тарифів та розрахунку страхових відшкодувань у сфері авіаційного транспорту.
Пререквізити	**Базується** на попередньо вивчених освітніх компонентах:

<table>
<tr><td></td><td>«Авіаційні вантажні перевезення», «Авіаційні пасажирські перевезення», «Транспорте право», «Економіка та планування роботи аеропорту», «Менеджмент».</td></tr>
<tr><td>Організація навчання
Обсяг освітнього компонента</td><td>90 годин: лекції – 50 год., практичні – 10 год., самостійна робота – 30 год</td></tr>
<tr><td>Програма освітнього компонента
Теми лекційних занять</td><td>
<table>
<tr><th>№ з/п</th><th>Тема лекції</th><th>Кількість годин</th></tr>
<tr><td colspan="3">Змістовий модуль 1. Теоретичні засади страхування та авіаційного страхування</td></tr>
<tr><td>1</td><td>Сутність, функції та економічна природа страхування</td><td>2</td></tr>
<tr><td>2</td><td>Основні поняття та принципи страхування</td><td>2</td></tr>
<tr><td>3</td><td>Класифікація страхування та страхові послуги</td><td>2</td></tr>
<tr><td>4</td><td>Правові основи страхування в Україні</td><td>2</td></tr>
<tr><td>5</td><td>Особливості транспортного страхування</td><td>2</td></tr>
<tr><td>6</td><td>Поняття та специфіка авіаційного страхування</td><td>2</td></tr>
<tr><td>7</td><td>Об’єкти та суб’єкти авіаційного страхування</td><td>2</td></tr>
<tr><td>8</td><td>Договір авіаційного страхування: структура та зміст</td><td>2</td></tr>
<tr><td colspan="3">Змістовий модуль 2. Страхування в цивільній авіації та оцінка ризиків</td></tr>
<tr><td>9</td><td>Страхування повітряних суден</td><td>2</td></tr>
<tr><td>10</td><td>Страхування авіаційного персоналу</td><td>2</td></tr>
<tr><td>11</td><td>Страхування пасажирів у цивільній авіації</td><td>2</td></tr>
<tr><td>12</td><td>Страхування багажу та авіаційного вантажу</td><td>2</td></tr>
<tr><td>13</td><td>Страхування відповідальності авіаперевізника</td><td>2</td></tr>
<tr><td>14</td><td>Страхування відповідальності перед третіми особами</td><td>2</td></tr>
<tr><td>15</td><td>Страхові ризики в авіації та їх класифікація</td><td>2</td></tr>
<tr><td>16</td><td>Методи оцінки авіаційних страхових ризиків</td><td>2</td></tr>
<tr><td colspan="3">Змістовий модуль 3. Страхові випадки та міжнародне регулювання авіаційного страхування</td></tr>
</table>
</td></tr>
</table>

	17	Поняття страхового випадку в авіації	2
	18	Порядок оформлення страхового випадку	2
	19	Розслідування авіаційних інцидентів та страхові наслідки	2
	20	Визначення страхового відшкодування	2
	21	Міжнародне регулювання авіаційного страхування	2
	22	Монреальська конвенція та її роль у страхуванні	2
	23	Роль ІСАО у регулюванні авіаційного страхування	2
	24	Перестрахування авіаційних ризиків	2
	25	Світова практика авіаційного страхування	2
		Всього	50

Теми практичних робіт	№	Тема практичної роботи	Кількість годин
	1	Аналіз договору авіаційного страхування	2
	2	Розрахунок страхових тарифів у цивільній авіації	2
	3	Оформлення документів при настанні страхового випадку	2
	4	Практика врегулювання страхових спорів в авіації	2
	5	Оцінка страхових ризиків на прикладі авіакомпанії	2
		Всього	10

Самостійна робота	№ з/п	Тема самостійної роботи	Кількість годин	Джерело
	Змістовий модуль 1. Теоретичні засади страхування та авіаційного страхування			
	1	Аналіз поняття та функцій страхування	2	[1], [2]
	2	Принципи страхування та їх практичне значення	2	[1], [4]
	3	Види страхування в транспортній галузі	2	[2], [5]
	4	Нормативно-правове регулювання страхування в Україні	2	[1], [3]
	5	Особливості авіаційного страхування в	2	[4], [5]

		системі транспортного страхування		
	Змістовий модуль 2. Страхування в цивільній авіації та оцінка ризиків			
	6	Аналіз договору авіаційного страхування	2	[1], [4]
	7	Страхування повітряних суден: міжнародний досвід	2	[6], [7]
	8	Страхування пасажирів і багажу	2	[3], [4]
	9	Страхування відповідальності авіаперевізника	2	[3], [6]
	10	Класифікація страхових ризиків в авіації	2	[4], [7]
	Змістовий модуль 3. Страхові випадки та міжнародне регулювання авіаційного страхування			
	11	Методи оцінки авіаційних ризиків	2	[4], [8]
	12	Порядок оформлення страхового випадку	2	[2], [4]
	13	Розрахунок страхового відшкодування	2	[4], [8]
	14	Монреальська конвенція у сфері авіаційного страхування	2	[3], [6]
	15	Міжнародна практика авіаційного страхування	2	[7], [8]
		Всього	30	

Рекомендована література

1. Повітряний кодекс України.
2. Закон України «Про страхування».
3. Монреальська конвенція 1999 року про уніфікацію деяких правил міжнародних повітряних перевезень.
4. Авіаційне страхування: навч. посіб. / за ред. О. М. Гненного. – Київ: НАУ, 2020. – 240 с.
5. Страхування на транспорті / В. О. Бондаренко. – Київ: Центр учбової літератури, 2019. – 312 с.
6. Міжнародне транспортне право / О. П. Діденко. – Київ: Юрінком Інтер, 2021. – 356 с.
7. Aviation Insurance and Risk Management / Alexander T. Wells. – London: Routledge, 2020. – 280 p.
8. ICAO Manual on Regulation of International Air Transport. – ICAO, 2023.
9. Principles of Aviation Insurance / Peter S. Morrell. – New

	York: McGraw-Hill, 2019. – 295 p.
Види занять, методи і форми навчання	Форми організації освітнього процесу: лекції, практичні заняття, дослідницькі роботи, самостійна робота, консультації зі викладачами, участь у наукових конференціях, екскурсії, дистанційне навчання. Освітні технології: традиційні, інтерактивні, інформаційно-комунікативні, проектного навчання.
Система оцінювання освітнього компонента Загальна система оцінювання освітнього компонента	**Поточний контроль** здійснюється під час проведення лекційних і лабораторних занять і має на меті перевірку знань здобувачів освіти з окремих тем навчальної дисципліни та рівня їх підготовленості до виконання конкретної роботи. Сума балів за 100-бальною шкалою, отримані здобувачами освіти, виставляються у журналах обліку відвідування та успішності академічної групи. **Модульний контроль** (сума балів за окремий змістовий модуль) проводиться (виставляється) на підставі оцінювання результатів знань студентів після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни – змістового модуля. Завданням модульного контролю є перевірка розуміння та засвоєння певного матеріалу (теми), вироблення навичок проведення розрахункових робіт, вміння вирішувати конкретні ситуативні задачі, самостійно опрацьовувати тексти, здатності осмислювати зміст даної частини дисципліни, уміння публічно чи письмово подати певний матеріал. **Семестровий (підсумковий) контроль** проводиться у формі семестрової атестації та екзамену. **Семестрова атестація** планується за відсутності екзамену і зазвичай не передбачає обов'язкової присутності здобувачів освіти на заліковому заході.
Критерії оцінювання результатів навчання	**Відмінно (А / 90 – 100 балів)** – Здобувач освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги педагогічний працівника знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили. **Добре (В / 82 – 89 балів)** – Здобувач освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна.

	Добре (C / 74 – 81 балів) – Здобувач освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом педагогічний працівника; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок. **Задовільно (D / 64 – 73 бали)** – Здобувач освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою педагогічний працівника може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих. **Задовільно (E / 60 – 63 бали)** – Здобувач освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні. **Незадовільно (FX / 35 - 59 балів)** – Здобувач освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу. **Незадовільно (F / 1-34 балів)** – Здобувач освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об’єктів.
Вимоги до письмових робіт	Поточний контроль виконується у формі тестового контролю на лекціях. Модульна робота виконується у формі тестових завдань з вибором правильної відповіді та письмових питань з тем дисципліни з розкриттям певної сукупності знань та вмінь, що формує цей модуль.
Лабораторні роботи	відсутні
Практичні роботи	Проводяться під керівництвом педагогічного працівника, полягають у виконанні здобувачем освіти індивідуальних або групових завдань або розв'язання ситуаційних задач в реальних або змодельованих ситуаціях, спрямованих на застосування та закріплення теоретичних знань освітнього компонента, набуття професійних компетентностей і практичних навичок. Практична робота включає виконання практичного завдання за заданою методикою, оформлення індивідуального звіту з виконаної роботи та його захисту для проведення поточного контролю підготовленості здобувачів освіти.
Умови допуску до підсумкового контролю	Здобувач освіти допускається до підсумкового контролю (заліку) за наявності виконаних модульних робіт, результатів тестування за тематикою лекційних завдань та самостійної роботи. Здобувач освіти не допускається до підсумкового контролю,

	якщо впродовж семестру він набрав менше 60 балів із перерахованих вище категорій занять. У цьому випадку здобувачу освіти у відомості виставляється набрана кількість балів. Допускається, як виняток, з дозволу завідувача відділення за заявою, погодженою з цикловою комісією, одноразове виконання здобувачем освіти додаткових видів робіт з навчальної дисципліни (відпрацювання пропущених занять, перескладання змістових модулів, виконання індивідуальних завдань тощо) для підвищення оцінок за змістові модулі.
Підсумковий контроль	Підсумковий контроль у вигляді семестрової атестації проводиться наприкінці семестру для здобувачів, що не змогли з будь яких причин набрати необхідну кількість балів, або для здобувачів, що бажають збільшити вже набрану кількість балів. Підсумковий контроль знань здійснюється у вигляді усної бесіди з викладачем (комісією викладачів) по тематиці освітнього компоненту.
Політика освітнього компонента	**Політика щодо відвідування** Лекційні та лабораторно-практичні заняття проводяться в навчальних кабінетах Коледжу. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба) навчання може відбуватись в онлайн формі (змішана форма навчання) за погодженням із завідувачем відділення. У дистанційному режимі всі заняття проводяться через корпоративну платформу Coogle Classroom. **Правила поведінки на заняттях** Здобувач освіти повинен виявляти активну участь на заняттях, дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність, бути толерантним і поважати думку інших. Заперечення повинні сформулюватися тільки в коректній формі. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при неможливості вирішення конфлікту – доводитися до відома співробітників дирекції Коледжу. **Порушення термінів виконання завдань та перескладання** Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Примітка: роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Відпрацьовування пропущених занять відбувається відповідно до графіку проведення консультацій та за допомогою

	технологій дистанційного навчання. Відпрацювання пропущених занять під час поточного і модульного контролю є обов'язковим незалежно від причини пропущеного заняття під час консультації з педагогічним працівником. У випадку, коли здобувач освіти приймав участь у програмі мобільності, можливе врахування отриманих оцінок в іншому навчальному закладі за умови відповідності навчальних планів. Перескладання екзаменів відбувається із дозволу керівництва за наявності поважних причин. **Політика щодо академічної доброчесності** Нормативно-правове забезпечення впровадження принципів академічної доброчесності регламентується Положенням про академічну доброчесність у Коледжі і передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю; результати презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними; мати посилання на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей; дотримуватися норм законодавства про авторське право; надавати достовірну інформацію про результати власної навчальної й наукової діяльності. Плагіат та академічна недоброчесність несумісні з принципами діяльності Коледжу. Не допускається підказування та списування, плагіат, фабрикація, фальсифікація, обман, хабарництво користування мобільними пристроями під час здачі будь-яких робіт поточного, рубіжного чи підсумкового контролю. З метою контролю виконання завдань підсумкового контролю в дистанційній формі педагогічний працівник має право протягом усього заходу користуватись засобами інформаційно-комунікаційного зв'язку, які дозволяють ідентифікувати здобувача освіти (Google Meet, Zoom тощо). За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання (контрольна робота іспит, залік тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; позбавлення академічної стипендії.

12 Вибірковий освітній компонент ВК2.4 «Митна справа»

	СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА **Митна справа** **Освітньо-професійна програма:** Організація авіаційних перевезень **Спеціальність:** 275 Транспортні технології (на повітряному транспорті) **Галузь знань:** 27 Транспорт
Освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Обсяг освітнього компоненту, кредити ECTS/загальна кількість годин	3,0 кредити/90 годин, а саме: лекції – 50 год., практичні – 10 год., самостійна робота – 30 год.
Форма підсумкового контролю	Залік
Статус освітнього компоненту	Вибіркова
Мова навчання	Українська
Рік /семестр навчання	четвертий/восьмий
Циклова комісія	Транспортні системи і логістика
Анотація до освітнього компонента	Освітній компонент «Митна справа» спрямований на формування знань про сутність, функції та організацію митної системи і державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Розглядаються основи митного законодавства, митна політика, процедури митного контролю та оформлення, класифікація товарів, митна вартість і митні платежі. Передбачає набуття практичних навичок роботи з митною документацією, застосування митних режимів та забезпечення дотримання вимог законодавства при переміщенні товарів через митний кордон.
Мета та цілі освітнього компонента	Метою вивчення освітнього компонента «Митна справа» є формування знань про організацію митної справи та навичок застосування митного законодавства у професійній діяльності. Цілі вивчення основ митної політики та законодавства та засвоєння процедур митного контролю в оформленні, оволодінні принципами класифікації товарів і визначення митної вартості. Вивчення порядку нарахування митних платежів та формування навичок роботи з митною

<table>
<tr><td></td><td>документацією, а також набуття вмінь застосовувати митні режими і забезпечення дотримання вимог законодавства при переміщенні товарів</td></tr>
<tr><td>Пререквізити</td><td>Базується на попередньо вивчених освітніх компонентах: «Логістика», «Транспортне право», «Митні операції», «Основи митного законодавства та митно-брокерської діяльності»</td></tr>
<tr><td>Організація навчання
Обсяг освітнього компонента</td><td>90 годин: лекції – 50 год., практичні -10 год., самостійна робота – 30 год</td></tr>
<tr><td>Програма освітнього компонента
Теми лекційних занять</td><td>
<table>
<tr><th>№</th><th>Тема</th><th>Години</th></tr>
<tr><td colspan="3">Змістовний модуль 1. Загальні положення митної справи</td></tr>
<tr><td>1</td><td>Розвиток митної справи в Україні</td><td>2</td></tr>
<tr><td>2</td><td>Митні органи України</td><td>2</td></tr>
<tr><td>3</td><td>Тарифне та нетарифне регулювання в митній справі</td><td>2</td></tr>
<tr><td>4</td><td>Митні платежі</td><td>2</td></tr>
<tr><td>5</td><td>Митні режими</td><td>2</td></tr>
<tr><td>6</td><td>Класифікація товарів при митному оформленні</td><td>2</td></tr>
<tr><td>7</td><td>Основні положення здійснення митного контролю</td><td>2</td></tr>
<tr><td>8</td><td>Форми та зони митного контролю</td><td>2</td></tr>
<tr><td>9</td><td>Документи для проведення митного контролю</td><td>2</td></tr>
<tr><td>10</td><td>Вантажна митна декларація</td><td>2</td></tr>
<tr><td>11</td><td>Основні положення здійснення митного оформлення та декларування</td><td>2</td></tr>
<tr><td>12</td><td>Контракт — як документ необхідний для митного оформлення вантажу</td><td>2</td></tr>
<tr><td>13</td><td>Міжнародні правила «Інкотермс»</td><td>2</td></tr>
<tr><td>14</td><td>Сертифікація товарів та верифікація сертифікатів при митному оформленні</td><td>4</td></tr>
<tr><td colspan="3">Змістовний модуль 2. Основи переміщення через митний кордон України пасажирів, товарів та порушення митних правил</td></tr>
<tr><td>15</td><td>Митне оформлення інвестиційної діяльності</td><td>2</td></tr>
<tr><td>16</td><td>Митне оформлення бартерної діяльності</td><td>2</td></tr>
<tr><td>17</td><td>Митне оформлення товарів, що містять об’єкти інтелектуальної власності</td><td>4</td></tr>
<tr><td>18</td><td>Порядок переміщення валюти банківських металів,платіжних документів через митний кордон</td><td>2</td></tr>
</table>
</td></tr>
</table>

		України	
	19	Перетинання пасажирів через митний кордон України	2
	20	Митне оформлення пасажирського багажу при його переміщенні через митний кордон	4
	21	Порядок переміщення через митний кордон транспортних засобів	2
	22	Стягнення за порушення митних правил	2
		Всього	50

Теми практичних робіт

№	Тема	Години
1	Митне оформлення імпортних товарів	2
2	Організація митного контролю на кордоні	2
3	Декларування товарів і митна вартість	4
4	Порушення митних правил та відповідальність	2
5	Митно-брокерська діяльність	2
	Всього	10

Самостійна робота

№	Тема	Години	Література
Змістовний модуль 1. Основи митного законодавства.			
1	Поняття митного законодавства та його роль у зовнішньоекономічній діяльності.	2	[1, С.9-14] [1, С.21-29]
2	Основні принципи митного регулювання.	2	[4, С.27-31]
3	Види митних процедур та їх особливості.	2	[4, С.32-34]
4	Розрахунок митних платежів для конкретного товару.	2	[7, С.17-19]
5	Митна вартість товару: поняття та способи визначення.	2	[4, С.211-213]
6	Основи оподаткування при ввезенні та вивезенні товарів.	2	[4, С.214-227]
7	Митні обмеження та заборони: перелік і приклади.	2	[4, С.227-230]
Змістовний модуль 2. Оцінка ризиків при митному оформленні			

	8	Документи, необхідні для митного оформлення.	2	[4, С.240-247]
	9	Відповідальність за порушення митного законодавства.	2	[4, С.220-227]
	10	Порівняння митної політики України з іншими країнами.	5	[6, С.76-82]
	11	Розробка покрокового алгоритму дій митного брокера для конкретної операції.	5	[6, С.84103]
		Всього	30	
Рекомендована література	1.Гребельник О. П. «Митна справа» / О. П. Гребельник — 4-те вид. оновл. та доповн. — К.: Центр учбової літератури, 2022. — 472 с.ISBN 978-617-673-228-0 2.Шишка Р. Б., Сергієнко В. В. «Митне право України: Навч. посібник» / Р. Б. Шишка, В. В. Сергієнко — Харків: Еспада, 2022. — 296 с. 3.Ченцов О. В. «Митне право України» / О. В. Ченцов — К.Кізман Техн, 2022. — 320 с. 4.Митний кодекс України [Електронний ресурс] : Закон України від 13.03.2012 № 4495-VI (зі змінами). – Електронні текстові дані. – Режим доступу : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17 5.Державна митна служба України / [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://customs.gov.ua/ 6.Порядок заповнення митної декларації для письмового декларування товарів, що переміщуються через митний кордон України громадянами для особистих, сімейних та інших потреб, не пов'язаних з провадженням підприємницької діяльності [Електронний ресурс] : Наказ Міністерства фінансів України від 28.05.2012 № 614. – Електронні текстові дані. – Режим доступу : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1014-12 7.Методичні вказівки до практичних занять з дисципліни «Митні операції» для здобувачів ступеню вищої освіти бакалавр за спеціальність 275 «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)» за напрямом підготов /Кобзар І.Ю. - Одеса: ОАДФК Одеської політехніки, 2023 – 15с.		
Види занять, методи і форми навчання	Форми організації освітнього процесу: лекції, практичні заняття, дослідницькі роботи, самостійна робота, консультації зі викладачами, участь у наукових конференціях, екскурсії, дистанційне навчання. Освітні технології: традиційні, інтерактивні, інформаційно-комунікативні, проектного навчання.			
Система оцінювання освітнього компонента Загальна система	**Поточний контроль** здійснюється під час проведення лекційних і лабораторних занять і має на меті перевірку знань здобувачів освіти з окремих тем навчальної дисципліни та			

оцінювання освітнього компонента	рівня їх підготовленості до виконання конкретної роботи. Сума балів за 100-бальною шкалою, отримані здобувачами освіти, виставляються у журналах обліку відвідування та успішності академічної групи. **Модульний контроль** (сума балів за окремий змістовий модуль) проводиться (виставляється) на підставі оцінювання результатів знань студентів після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни – змістового модуля. Завданням модульного контролю є перевірка розуміння та засвоєння певного матеріалу (теми), вироблення навичок проведення розрахункових робіт, вміння вирішувати конкретні ситуативні задачі, самостійно опрацьовувати тексти, здатності осмислювати зміст даної частини дисципліни, уміння публічно чи письмово подати певний матеріал. **Семестровий (підсумковий) контроль** проводиться у формі семестрової атестації та екзамену. **Семестрова атестація** планується за відсутності екзамену і зазвичай не передбачає обов'язкової присутності здобувачів освіти на заліковому заході.
Критерії оцінювання результатів навчання	**Відмінно (A / 90 – 100 балів)** – Здобувач освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги педагогічний працівника знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили. **Добре (B / 82 – 89 балів)** – Здобувач освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна. **Добре (C / 74 – 81 балів)** – Здобувач освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом педагогічний працівника; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок. **Задовільно (D / 64 – 73 бали)** – Здобувач освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою педагогічний працівника може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих. **Задовільно (E / 60 – 63 бали)** – Здобувач освіти володіє

	навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні. **Незадовільно (FX / 35 - 59 балів)** – Здобувач освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу. **Незадовільно (F / 1-34 балів)** – Здобувач освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів.
Вимоги до письмових робіт	Поточний контроль виконується у формі тестового контролю на лекціях. Модульна робота виконується у формі тестових завдань з вибором правильної відповіді та письмових питань з тем дисципліни з розкриттям певної сукупності знань та вмінь, що формує цей модуль.
Лабораторні роботи	відсутні
Практичні роботи	Проводяться під керівництвом педагогічного працівника, полягають у виконанні здобувачем освіти індивідуальних або групових завдань або розв'язання ситуаційних задач в реальних або змодельованих ситуаціях, спрямованих на застосування та закріплення теоретичних знань освітнього компонента, набуття професійних компетентностей і практичних навичок. Практична робота включає виконання практичного завдання за заданою методикою, оформлення індивідуального звіту з виконаної роботи та його захисту для проведення поточного контролю підготовленості здобувачів освіти.
Умови допуску до підсумкового контролю	Здобувач освіти допускається до підсумкового контролю (заліку) за наявності виконаних модульних робіт, результатів тестування за тематикою лекційних завдань та самостійної роботи. Здобувач освіти не допускається до підсумкового контролю, якщо впродовж семестру він набрав менше 60 балів із перерахованих вище категорій занять. У цьому випадку здобувачу освіти у відомості виставляється набрана кількість балів. Допускається, як виняток, з дозволу завідувача відділення за заявою, погодженою з цикловою комісією, одноразове виконання здобувачем освіти додаткових видів робіт з навчальної дисципліни (відпрацювання пропущених занять, перескладання змістових модулів, виконання індивідуальних завдань тощо) для підвищення оцінок за змістові модулі.
Підсумковий контроль	Підсумковий контроль у вигляді семестрової атестації проводиться наприкінці семестру для здобувачів, що не змогли з будь яких причин набрати необхідну кількість балів, або для

	здобувачів, що бажають збільшити вже набрану кількість балів. Підсумковий контроль знань здійснюється у вигляді усної бесіди з викладачем (комісією викладачів) по тематиці освітнього компоненту.
Політика освітнього компонента	**Політика щодо відвідування** Лекційні та лабораторно-практичні заняття проводяться в навчальних кабінетах Коледжу. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба) навчання може відбуватись в онлайн формі (змішана форма навчання) за погодженням із завідувачем відділення. У дистанційному режимі всі заняття проводяться через корпоративну платформу Coogle Classroom. **Правила поведінки на заняттях** Здобувач освіти повинен виявляти активну участь на заняттях, дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність, бути толерантним і поважати думку інших. Заперечення повинні сформулюватися тільки в коректній формі. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при неможливості вирішення конфлікту – доводитися до відома співробітників дирекції Коледжу. **Порушення термінів виконання завдань та перескладання** Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Примітка: роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Відпрацьовування пропущених занять відбувається відповідно до графіку проведення консультацій та за допомогою технологій дистанційного навчання. Відпрацювання пропущених занять під час поточного і модульного контролю є обов'язковим незалежно від причини пропущеного заняття під час консультації з педагогічним працівником. У випадку, коли здобувач освіти приймав участь у програмі мобільності, можливе врахування отриманих оцінок в іншому навчальному закладі за умови відповідності навчальних планів. Перескладання екзаменів відбувається із дозволу керівництва за наявності поважних причин. **Політика щодо академічної доброчесності** Нормативно-правове забезпечення впровадження принципів академічної доброчесності регламентується Положенням про академічну доброчесність у Коледжі і передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та

	підсумкового контролю; результати презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними; мати посилання на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей; дотримуватися норм законодавства про авторське право; надавати достовірну інформацію про результати власної навчальної й наукової діяльності. Плагіат та академічна недоброчесність несумісні з принципами діяльності Коледжу. Не допускається підказування та списування, плагіат, фабрикація, фальсифікація, обман, хабарництво користування мобільними пристроями під час здачі будь-яких робіт поточного, рубіжного чи підсумкового контролю. З метою контролю виконання завдань підсумкового контролю в дистанційній формі педагогічний працівник має право протягом усього заходу користуватись засобами інформаційно-комунікаційного зв'язку, які дозволяють ідентифікувати здобувача освіти (Google Meet, Zoom тощо). За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання (контрольна робота іспит, залік тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; позбавлення академічної стипендії.

13 Вибір з каталогу освітніх компонентів

Вибірковий освітній компонент ВК3.1
«Комерційна діяльність»

	СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА **Комерційна діяльність** **Освітньо-професійна програма:** Організація авіаційних перевезень **Спеціальність:** 275 Транспортні технології (на повітряному транспорті) **Галузь знань:** 27 Транспорт
Освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Обсяг освітнього компоненту, кредити ECTS/загальна кількість годин	3,0 кредити/90 годин, а саме: лекції – 50 год., практичні - 10, самостійна робота – 30 год.
Форма підсумкового контролю	Залік
Статус освітнього компоненту	Вибіркова
Мова навчання	Українська
Рік /семестр навчання	четвертий/восьмий
Циклова комісія	Дорожньо-економічних дисциплін
Анотація до освітнього компонента	Освітній компонент «Комерційна діяльність» є вибірковим компонентм освітніх програм підготовки здобувачів освіти, що формує профіль майбутнього спеціаліста, озброюючи його основами теорії та практики організації та здійснення комерційної діяльності підприємства.
Мета та цілі освітнього компонента	Метою опанування освітньої компоненти «Комерційна діяльність» є набуття майбутніми фахівцями теоретичних знань та практичних навиків з організації комерційної діяльності та формування у них економічного мислення, адекватного ринковим відносинам, вміння аналізувати реальні економічні процеси і приймати обґрунтовані рішення з приводу економічних проблем, пов'язаних комерційною стороною діяльності підприємств.
Пререквізити	**Базується** на попередньо вивчених освітніх компонентах та поєднує технологічні, економічні та правові знання з правознавства, вантажних та пасажирських перевезеннях,

<table>
<tr><td></td><td colspan="3">маркетингу та менеджменту.</td></tr>
<tr><td>Організація навчання
Обсяг освітнього компонента</td><td colspan="3">90 годин: лекції – 50 год., практичні – 10 год, самостійна робота – 30 год</td></tr>
<tr><td>Програма освітнього компонента
Теми лекційних занять</td><td colspan="3"><table>
<tr><td>Номер теми</td><td>Тема</td><td>години</td></tr>
<tr><td>1</td><td>Суть, завдання та правові засади комерційної діяльності. Державне регулювання транспортного ринку.</td><td>2</td></tr>
<tr><td>2</td><td>Договірна робота на транспорті. Види договорів перевезення, порядок укладання</td><td>4</td></tr>
<tr><td>3</td><td>Організація транспортно-експедиторського обслуговування (ТЕО)</td><td>4</td></tr>
<tr><td>4</td><td>Комерційні засади міжнародних автомобільних перевезень</td><td>6</td></tr>
<tr><td>5</td><td>Міжнародні комерційні умови постачання Incoterms</td><td>4</td></tr>
<tr><td></td><td>Разом за змістовим модулем 1</td><td>20</td></tr>
<tr><td></td><td>Змістовний модуль 2</td><td></td></tr>
<tr><td>6</td><td>Комерційні умови приймання, навантаження та видачі вантажів</td><td>4</td></tr>
<tr><td>7</td><td>Документальне оформлення комерційної діяльності</td><td>6</td></tr>
<tr><td>8</td><td>Тарифоутворення та комерційні розрахунки</td><td>4</td></tr>
<tr><td>9</td><td>Цифровізація commercial-процесів на автотранспорті</td><td>4</td></tr>
<tr><td>10</td><td>Комерційні умови забезпечення збереження вантажів</td><td>4</td></tr>
<tr><td>11</td><td>Претензійно-позовна діяльність та актові операції</td><td>4</td></tr>
<tr><td>12</td><td>Комерційна робота при автомобільних перевезеннях пасажирів</td><td>4</td></tr>
<tr><td></td><td>Разом за змістовим модулем 2</td><td>30</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td></td><td>Всього за модулем 1</td><td>50</td></tr>
</table></td></tr>
</table>

Теми практичних робіт	Номер та назва теми до складу якої входить самостійна	год	Рекомендована література
	Тема 2 – Аналіз структури та укладання договору про організацію автомобільних перевезень вантажів	2	[1, С. 8 -21]
	Тема 4 – Оформлення та перевірка договору-заявки на разове автоперевезення.		[1, С.21-49]
	Тема 5 – Розподіл комерційних витрат та ризиків автоперевізника за правилами Incoterms	2	[2, С.48-56] [3, С.465-482]
	2 МОДУЛЬ		
	Тема 6 – Оформлення первинної комерційної документації (ТТН та е-ТТН)	2	[1, С.229-242]
	Тема 7 – Складання та оформлення міжнародної автомобільної накладної CMR.		[1, С.242-255]
	Тема 8 – Розрахунок автомобільних тарифів та плати за перевезення	2	[1, С.173-186]
	Тема 9 – Моніторинг ринку та пошук вантажів на цифрових транспортних біржах		[2, С.18-25]
	Тема 11 – Ведення претензійної роботи та розрахунок штрафних санкцій	2	[1, С.21-49]
		10	
Самостійна робота	Номер та назва теми до складу якої входить самостійна	год	Рекомендована література
	Тема 2 – Опрацювання Статуту автомобільного транспорту та Правил перевезень вантажів	2	[2, С.12-18]
	Тема 4 – Дослідження правового статусу та функцій транспортного експедитора	2	[1, С.21-34]
	Тема 5 – Порівняльний аналіз правового поля внутрішніх та міжнародних автоперевезень	2	[3, С. 115-148]
	Тема 6 – Підготовка комерційної пропозиції (оферти) для залучення корпоративного клієнта	2	[1, С. 119-159]
	Тема 2 – Вивчення особливостей комерційної роботи з різними категоріями вантажів	2	[1, С. 64-78]
	Тема 4 – Аналіз комерційних ризиків та страхування в автотранспортному бізнесі	4	[1, С.214-229]
	Тема 5 – Дослідження умов застосування	2	[1, С. 64-105]

	правил Інкотермс у внутрішніх та міжнародних автомобільних ланцюгах		
	Тема 6 – Вирішення практичних ситуаційних задач (кейсів) з претензійної діяльності	4	[3, С. 185-261]
	Усього годин	30	
Рекомендована Література	1. Комерційна діяльність на транспорті: електронний підручник. — Луцьк: ТФК ЛНТУ, 2026.. 2. Управління комерційною діяльністю автотранспортного підприємства на засадах бізнес-планування. — Харків: ХНАДУ, 2023. — 70 с. 3. Логістика та управління ланцюгами постачань: правове регулювання та безпека : підручник / В. М. Мацелюх, І. А. Ткаченко. — Київ : Центр учбової літератури, 2024. — 316 с. 4. Основи підприємницької діяльності: підручник / за ред. проф. В. М. Марченко. — Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка», 2022. — 515 с. 5. Гринів Н. Т. Транспортна логістика: навчальний посібник. — Київ: Видавничий дім «Кондор», 2023. — 324 с. 6. Комплексний інформаційний довідник про транспорт України (Transport Book). — Київ: Центр транспортних стратегій (ЦТС), 2021.		
Види занять, методи і форми навчання	Форми організації освітнього процесу: лекції, практичні заняття, самостійна робота, консультації зі викладачами, участь у конференціях, екскурсії, дистанційне навчання. Освітні технології: традиційні, інтерактивні, інформаційно-комунікативні.		
Система оцінювання освітнього компонента Загальна система оцінювання освітнього компонента	**Поточний контроль** здійснюється під час проведення лекційних і практичних занять і має на меті перевірку знань здобувачів освіти з окремих тем та рівня їх підготовленості до виконання конкретної роботи. Сума балів за 100-бальною шкалою, отримані здобувачами освіти, виставляються у журналах обліку відвідування та успішності академічної групи. **Модульний контроль** (сума балів за окремий змістовий модуль) проводиться (виставляється) на підставі оцінювання результатів знань студентів після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни – змістового модуля. Завданням модульного контролю є перевірка розуміння та засвоєння певного матеріалу (теми), вироблення навичок проведення розрахункових робіт, вміння вирішувати конкретні ситуативні задачі, самостійно опрацьовувати тексти, здатності осмислювати зміст даної частини дисципліни, уміння публічно чи письмово подати певний матеріал. **Семестровий (підсумковий) контроль** проводиться у формі семестрової атестації.		

	Семестрова атестація планується за відсутності екзамену і зазвичай не передбачає обов'язкової присутності здобувачів освіти на заліковому заході.
Критерії оцінювання результатів навчання	**Відмінно (A / 90 – 100 балів)** – Здобувач освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги педагогічний працівника знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили. **Добре (B / 82 – 89 балів)** – Здобувач освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна. **Добре (C / 74 – 81 балів)** – Здобувач освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом педагогічний працівника; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок. **Задовільно (D / 64 – 73 бали)** – Здобувач освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою педагогічний працівника може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих. **Задовільно (E / 60 – 63 бали)** – Здобувач освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні. **Незадовільно (FX / 35 - 59 балів)** – Здобувач освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу. **Незадовільно (F / 1-34 балів)** – Здобувач освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів.
Вимоги до письмових робіт	Поточний контроль виконується у формі тестового контролю на лекціях. Модульна робота виконується у формі тестових завдань з вибором правильної відповіді та письмових питань з тем дисципліни з розкриттям певної сукупності знань та вмінь, що формує цей модуль.
Лабораторні роботи	відсутні

Практичні роботи	Проводяться під керівництвом педагогічного працівника, полягають у виконанні здобувачем освіти індивідуальних або групових завдань або розв'язання ситуаційних задач в реальних або змодельованих ситуаціях, спрямованих на застосування та закріплення теоретичних знань освітнього компонента, набуття професійних компетентностей і практичних навичок. Практична робота включає виконання практичного завдання за заданою методикою, оформлення виконаної роботи для проведення поточного контролю підготовленості здобувачів освіти.
Умови допуску до підсумкового контролю	Здобувач освіти допускається до підсумкового контролю (заліку) за наявності виконаних модульних робіт, результатів тестування за тематикою лекційних завдань та самостійної роботи. Здобувач освіти не допускається до підсумкового контролю, якщо впродовж семестру він набрав менше 60 балів із перерахованих вище категорій занять. У цьому випадку здобувачу освіти у відомості виставляється набрана кількість балів.
Підсумковий контроль	Підсумковий контроль у вигляді семестрової атестації проводиться наприкінці семестру для здобувачів, що не змогли з будь яких причин набрати необхідну кількість балів, або для здобувачів, що бажають збільшити вже набрану кількість балів. Підсумковий контроль знань здійснюється у вигляді усної бесіди/письмової роботи з викладачем (комісією викладачів) по тематиці освітнього компоненту.
Політика освітнього компонента	**Політика щодо відвідування** Лекційні та практичні заняття проводяться в навчальних кабінетах Коледжу. Відвідування занять є обов’язковим компонентом оцінювання. За об’єктивних причин (наприклад, хвороба) навчання може відбуватись в онлайн формі (змішана форма навчання) за погодженням із завідувачем відділення. У дистанційному режимі всі заняття проводяться через корпоративну платформу Coogle Classroom. **Правила поведінки на заняттях** Здобувач освіти повинен виявляти активну участь на заняттях, дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність, бути толерантним і поважати думку інших. Заперечення повинні сформулюватися тільки в коректній формі. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при неможливості

	вирішення конфлікту – доводитися до відома адміністрації Коледжу. **Порушення термінів виконання завдань та перескладання** Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Примітка: роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Відпрацьовування пропущених занять відбувається відповідно до графіку проведення консультацій та за допомогою технологій дистанційного навчання. Відпрацювання пропущених занять під час поточного і модульного контролю є обов'язковим незалежно від причини пропущеного заняття під час консультації з педагогічним працівником. У випадку, коли здобувач освіти приймав участь у програмі мобільності, можливе врахування отриманих оцінок в іншому навчальному закладі за умови відповідності навчальних планів. Перескладання екзаменів відбувається із дозволу керівництва за наявності поважних причин. **Політика щодо академічної доброчесності** Нормативно-правове забезпечення впровадження принципів академічної доброчесності регламентується Положенням про академічну доброчесність у Коледжі і передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю; результати презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними; мати посилання на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей; дотримуватися норм законодавства про авторське право; надавати достовірну інформацію про результати власної навчальної й наукової діяльності. Плагіат та академічна недоброчесність несумісні з принципами діяльності Коледжу. Не допускається підказування та списування, плагіат, фабрикація, фальсифікація, обман, хабарництво користування мобільними пристроями під час здачі будь-яких робіт поточного, рубіжного чи підсумкового контролю. З метою контролю виконання завдань підсумкового контролю в дистанційній формі педагогічний працівник має право протягом усього заходу користуватись засобами інформаційно-комунікаційного зв'язку, які дозволяють ідентифікувати здобувача освіти (Google Meet, Zoom тощо). За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти

	можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання (контрольна робота іспит, залік тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; позбавлення академічної стипендії.

14 Вибірковий освітній компонент ВК3.2 «Основи підприємництва»

	СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА **Основи підприємництва** **Освітньо-професійна програма:** Організація авіаційних перевезень **Спеціальність:** 275 Транспортні технології (на повітряному транспорті) **Галузь знань:** 27 Транспорт
Освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Обсяг освітнього компоненту, кредити ECTS/загальна кількість годин	3,0 кредити/90 годин, а саме: лекції – 50 год., практичні - 10, самостійна робота – 30 год.
Форма підсумкового контролю	Залік
Статус освітнього компоненту	Вибіркова
Мова навчання	Українська
Рік /семестр навчання	четвертий/восьмий
Циклова комісія	Дорожньо-економічних дисциплін
Анотація до освітнього компонента	Освітній компонент «Основи підприємництва» є вибірковою компонентою освітніх програм підготовки здобувачів освіти, основою якого є процес створення та ефективного управління транспортною компанією в умовах ринкової конкуренції та суворого правового регулювання.
Мета та цілі освітнього компонента	Метою опанування освітньої компоненти «Основи підприємництва» є формування у студентів системи знань щодо правових, економічних та організаційних засад підприємницької діяльності на транспорті, а також практичних навичок розробки бізнес-планів транспортних підприємств..
Пререквізити	**Базується** на попередньо вивчених освітніх компонентах та поєднує економічні та правові знання з правознавства, маркетингу та менеджменту.
Організація навчання Обсяг освітнього компонента	90 годин: лекції – 50 год., практичні – 10 год, самостійна робота – 30 год

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ОДЕСЬКИЙ АВТОМОБІЛЬНО-ДОРОЖНІЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ «ОДЕСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

Каталог вибіркових освітніх компонентів

Програма освітнього компонента
Теми лекційних занять

Номер теми	Тема	годин
1	Об'єктивні основи функціонування підприємництва.	2
2	Сутність підприємництва	4
3	Економічна свобода	2
4	Конкуренція як засіб реалізації підприємництва	2
5	Форми організації підприємництва	2
6	Види та сфери підприємницької діяльності	4
7	Підприємство як організаційна структура підприємництва	2
8	Правовий статус підприємця	4
9	Етика підприємництва та соціальна відповідальність у бізнесі	4
	Разом за змістовим модулем 1	
	Змістовний модуль 2	
10	Підприємницька ідея та механізм її втілення	2
11	Організація підприємницької діяльності	4
12	Технологія створення власної справи	4
13	Бізнес-планування в підприємницькій практиці	4
14	Ризики у підприємницькій діяльності	2
15	Мале підприємництво	4
16	Державна підтримка та сприяння розвитку підприємництва	4
	Разом за змістовим модулем 2	
	Всього за модулем 1	**50**

Теми практичних робіт

Назва теми	год	Рекомендована література
Тема 5 – Вибір та обґрунтування організаційно-правової форми транспортної компанії	2	[1, С. 8 -21]
Тема 6 – Ліцензування та дозвільна система у транспортному бізнесі		[2, С.68-81]
Тема 8 – Договірна робота у транспортно-експедиторській діяльності	2	[3, С.129-140]

<table>
<tr><td></td><td>
<table>
<tr><td>Тема 10 – Обґрунтування стратегії формування автопарку: купівля vs лізинг</td><td>2</td><td>[3, С.68-76]</td></tr>
<tr><td>Тема 11 – Розрахунок собівартості 1 км пробігу та 1 т-км</td><td>2</td><td>[1, С.75-102]
[2, С.189-215]</td></tr>
<tr><td>Тема 13 - Презентація та захист бізнес-планів (Ділова гра «Pitch Deck»)</td><td>2</td><td>[1, С.146-169]</td></tr>
<tr><td>Усього годин</td><td>10</td><td></td></tr>
</table>
</td></tr>
<tr><td>Самостійна робота</td><td>
<table>
<tr><td>Назва теми</td><td>год</td><td>Рекомендована література</td></tr>
<tr><td>Тема 1 – Аналіз ринку транспортно-логістичних послуг України та ЄС</td><td>2</td><td>[3, С.189-198]</td></tr>
<tr><td>Тема 3 – Дослідження умов міжнародних перевезень</td><td>2</td><td>[2, С.92-106]</td></tr>
<tr><td>Тема 5 – Опрацювання нормативно-правових актів</td><td>2</td><td>[1, С.14-23]</td></tr>
<tr><td>Тема 6 – Вибір та обґрунтування характеристик рухомого складу</td><td>2</td><td>[1, С.45-52]</td></tr>
<tr><td>Тема 11 – Впровадження ІТ-технологій у транспортний бізнес</td><td>2</td><td>[3, С.52-65]</td></tr>
<tr><td>Тема 13 – Підготовка наскрізного індивідуального проєкту: «Розробка стартап-проєкту транспортної компанії»</td><td>20</td><td>[1, С.146-155]</td></tr>
<tr><td>Усього годин</td><td>30</td><td></td></tr>
</table>
</td></tr>
<tr><td>Рекомендована Література</td><td>
1. Олексів І. Б., Лема Г. В., Лісович Т. Ю. Економіка транспортного підприємства: навчальний посібник. — Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2023. — 184 с.
2. Остапчук Т. П. та ін. Підприємництво та основи бізнесу. Практикум. — Житомир: Державний університет «Житомирська політехніка», 2023. — 280 с.
3. Сокур І. М., Сокур Л. М. Транспортна логістика: навчальний посібник. — Київ: Центр учбової літератури, 2023. — 222 с.
4. Шварц І. В., Краєвська А. С., Білоконь Т. М. Підприємництво: електронний навчальний посібник. — Вінниця: ВНТУ, 2022. — 130 с.
5. Ізтелеуова М. С., Грицук І. В., Арімбекова П. М. Організація та логістика перевезень: підручник. — Київ: Олді+, 2021. — 264 с.
6. Залізнюк В. П., Григорак М. Ю. та ін. Логістичні технології міжнародних перевезень та експедирування вантажів авіатранспортом: навчальний посібник. — Київ: Видавничий дім «Кондор», 2021.
</td></tr>
<tr><td>Види занять, методи і форми навчання</td><td>Форми організації освітнього процесу: лекції, практичні заняття, самостійна робота, консультації зі викладачами, участь</td></tr>
</table>

	у конференціях, екскурсії, дистанційне навчання. Освітні технології: традиційні, інтерактивні, інформаційно-комунікативні.
Система оцінювання освітнього компонента Загальна система оцінювання освітнього компонента	**Поточний контроль** здійснюється під час проведення лекційних і практичних занять і має на меті перевірку знань здобувачів освіти з окремих тем та рівня їх підготовленості до виконання конкретної роботи. Сума балів за 100-бальною шкалою, отримані здобувачами освіти, виставляються у журналах обліку відвідування та успішності академічної групи. **Модульний контроль** (сума балів за окремий змістовий модуль) проводиться (виставляється) на підставі оцінювання результатів знань студентів після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни – змістового модуля. Завданням модульного контролю є перевірка розуміння та засвоєння певного матеріалу (теми), вироблення навичок проведення розрахункових робіт, вміння вирішувати конкретні ситуативні задачі, самостійно опрацьовувати тексти, здатності осмислювати зміст даної частини дисципліни, уміння публічно чи письмово подати певний матеріал. **Семестровий (підсумковий) контроль** проводиться у формі семестрової атестації. **Семестрова атестація** планується за відсутності екзамену і зазвичай не передбачає обов'язкової присутності здобувачів освіти на заліковому заході.
Критерії оцінювання результатів навчання	2. **Відмінно (А / 90 – 100 балів)** – Здобувач освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги педагогічний працівника знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили. 3. **Добре (В / 82 – 89 балів)** – Здобувач освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна. 4. **Добре (С / 74 – 81 балів)** – Здобувач освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом педагогічний працівника; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для

	підтвердження думок. .**Задовільно (D / 64 – 73 бали)** – Здобувач освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою педагогічний працівника може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих. .**Задовільно (E / 60 – 63 бали)** – Здобувач освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні. .**Незадовільно (FX / 35 - 59 балів)** – Здобувач освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу. **Незадовільно (F / 1-34 балів)** – Здобувач освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів.
Вимоги до письмових робіт	.Поточний контроль виконується у формі тестового контролю на лекціях. Модульна робота виконується у формі тестових завдань з вибором правильної відповіді та письмових питань з тем дисципліни з розкриттям певної сукупності знань та вмінь, що формує цей модуль.
Лабораторні роботи	відсутні
Практичні роботи	Проводяться під керівництвом педагогічного працівника, полягають у виконанні здобувачем освіти індивідуальних або групових завдань або розв'язання ситуаційних задач в реальних або змодельованих ситуаціях, спрямованих на застосування та закріплення теоретичних знань освітнього компонента, набуття професійних компетентностей і практичних навичок. Практична робота включає виконання практичного завдання за заданою методикою, оформлення виконаної роботи для проведення поточного контролю підготовленості здобувачів освіти.
Умови допуску до підсумкового контролю	Здобувач освіти допускається до підсумкового контролю (заліку) за наявності виконаних модульних робіт, результатів тестування за тематикою лекційних завдань та самостійної роботи. .Здобувач освіти не допускається до підсумкового контролю, якщо впродовж семестру він набрав менше 60 балів із перерахованих вище категорій занять. У цьому випадку здобувачу освіти у відомості виставляється набрана кількість балів.
Підсумковий контроль	.Підсумковий контроль у вигляді семестрової атестації

	проводиться наприкінці семестру для здобувачів, що не змогли з будь яких причин набрати необхідну кількість балів, або для здобувачів, що бажають збільшити вже набрану кількість балів. Підсумковий контроль знань здійснюється у вигляді усної бесіди/письмової роботи з викладачем (комісією викладачів) по тематиці освітнього компоненту.
Політика освітнього компонента	**Політика щодо відвідування** Лекційні та практичні заняття проводяться в навчальних кабінетах Коледжу. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба) навчання може відбуватись в онлайн формі (змішана форма навчання) за погодженням із завідувачем відділення. У дистанційному режимі всі заняття проводяться через корпоративну платформу Coogle Classroom. **Правила поведінки на заняттях** Здобувач освіти повинен виявляти активну участь на заняттях, дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність, бути толерантним і поважати думку інших. Заперечення повинні сформулюватися тільки в коректній формі. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при неможливості вирішення конфлікту – доводитися до відома адміністрації Коледжу. **Порушення термінів виконання завдань та перескладання** Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Примітка: роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Відпрацьовування пропущених занять відбувається відповідно до графіку проведення консультацій та за допомогою технологій дистанційного навчання. Відпрацювання пропущених занять під час поточного і модульного контролю є обов'язковим незалежно від причини пропущеного заняття під час консультації з педагогічним працівником. У випадку, коли здобувач освіти приймав участь у програмі мобільності, можливе врахування отриманих оцінок в іншому навчальному закладі за умови відповідності навчальних планів. Перескладання екзаменів відбувається із дозволу керівництва за наявності поважних причин.

	Політика щодо академічної доброчесності Нормативно-правове забезпечення впровадження принципів академічної доброчесності регламентується Положенням про академічну доброчесність у Коледжі і передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю; результати презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними; мати посилання на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей; дотримуватися норм законодавства про авторське право; надавати достовірну інформацію про результати власної навчальної й наукової діяльності. Плагіат та академічна недоброчесніть несумісні з принципами діяльності Коледжу. Не допускається підказування та списування, плагіат, фабрикація, фальсифікація, обман, хабарництво користування мобільними пристроями під час здачі будь-яких робіт поточного, рубіжного чи підсумкового контролю. З метою контролю виконання завдань підсумкового контролю в дистанційній формі педагогічний працівник має право протягом усього заходу користуватись засобами інформаційно-комунікаційного зв'язку, які дозволяють ідентифікувати здобувача освіти (Google Meet, Zoom тощо). За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання (контрольна робота іспит, залік тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; позбавлення академічної стипендії.

15 Вибірковий освітній компонент ВК3.3
«Етика ділового спілкування»

	СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА **Етика ділового спілкування** **Освітньо-професійна програма:** Організація авіаційних перевезень **Спеціальність:** 275 Транспортні технології (на повітряному транспорті) **Галузь знань:** 27 Транспорт
Освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр з автомобільного транспорту
Обсяг освітнього компоненту, кредити ECTS/загальна кількість годин	3,0 кредити/90 годин, а саме: лекції – 50 год., семінари – 10 год., самостійна робота – 30 год.
Форма підсумкового контролю	Залік
Статус освітнього компоненту	Вибіркова
Мова навчання	Українська
Рік /семестр навчання	четвертий/восьмий
Циклова комісія	Гуманітарних дисциплін
Анотація до освітнього компонента	Освітній компонент «Етика ділового спілкування» має своїм завданням, на основі методології етики, обґрунтувати певну систему норм, що регулюють взаємовідносини людей у тій чи іншій сфері діяльності. Професій без специфічної моралі немає. Кожна володіє відносною самостійністю в суспільстві. Це накладає певні вимоги і певним чином відображається на моралі носіїв цієї професії. Вивчення даної дисципліни базується на застосуванні марально-етичних норм, спрямоване на формування сучасного фахівця.
Мета та цілі освітнього компонента	Мета викладання освітнього компонента «Етика ділового спілкування» полягає у формуванні у здобувачів освіти системи знань, навичок і цінностей щодо дотримання морально-етичних норм та принципів чесної праці в освітньому, науковому й майбутньому професійному середовищі. Вивчення стандартів академічного письма, правила коректного цитування та використання джерел інформації.
Пререквізити	**Базується** на попередньо вивчених освітніх компонентах: «Українська мова», «Українська мова (за проф.

	спрямуванням)», «Основи правознавства», «Психологія», «Соціологія»		
Організація навчання Обсяг освітнього компонента	90 годин: лекції – 50 год., семінари – 10 год., самостійна робота – 30 год		
Програма освітнього компонента Теми лекційних занять	1.	Тема 1. ***Ділове спілкування як галузь гуманітарного знання. Виникнення та призначення в суспільстві.*** ○ Культура і спілкування. Поняття ділового спілкування. ○ Моральна культура як етична основа ділового спілкування. ○ Специфіка понять ділової етики й ділового етикету. Професійна культура спілкування та діловий етикет. ○ Моральні основи ділової поведінки. Спілкування як частина культури управління.	10
		Семінарське заняття	**2**
	2.	Тема 2. ***Ділове спілкування. Стилі та моделі ділового спілкування.*** ○ Основи етики ділових відносин. ○ Спілкування як процес активної взаємодії суб'єктів, під час якого здійснюється не тільки обмін інформацією, а й обмін іншими результатами психічної діяльності, а саме почуттями, оцінками, діями тощо. ○ Психологічні чинники спільної діяльності. Організація взаємодії ділових партнерів. Контакт та взаємодія. ○ Діалог як основа ділової взаємодії. Залежність характеру поведінки суб'єкту від рівня задоволення його власних потреб. ○ Класифікація потреб, мотивацій людини. Взаєморозуміння як інтерпретаційна діяльність партнерів щодо повідомлень та дій. ○ Рефлексія, ідентифікація та емпатія як механізми встановлення взаєморозуміння у процесі спілкування. ○ Множинність класифікацій щодо видів спілкування. ○ Міжособистісне, міжгрупове, міжсоціумне	10

		спілкування, суб'єктно-групове спілкування. ○ Опосередковане і безпосереднє, діалогічне і монологічне спілкування. ○ Усне і письмове ділове спілкування. ○ Функціонально - рольове, формальне і неформальне ділове спілкування. ○ Мотиваційний, моральний та емоційний бар'єри у спілкуванні. ○ Стилі спілкування та проблема комунікації між керівником і підлеглими. Проблема лідерства. ○ Порівняльний аналіз особливостей авторитарного, демократичного та ліберального стилів спілкування.	
		Семінарське заняття	**2**
	3	Тема 3. ***Вербальні засоби спілкування та мовленнєвий етикет. Форми колективного обговорення ділових проблем***. ○ Поняття вербальної комунікації або мовленнєвого спілкування. ○ Мовлення як знакова система. Поняття мовленнєвого етикету. Культура говоріння і культура слухання як складові вербальної комунікації. ○ Слухання як специфічна діяльність. Нерефлексивне і рефлексивне слухання. Методи активного слухання. ○ Об'єктивні та суб'єктивні умови ефективної комунікації. Комунікативні установки як фактори ефективного ділового спілкування: позитивнее ставлення до співрозмовника, об'єктивність отриманої інформації, уважне ставлення до почуттів співрозмовника. ○ Поняття невербальної комунікації. Знакові системи невербальної комунікації. Характеристика засобів невербальної спілкування. Особливості оптико - кінетичної системи, що складається з жестів, міміки, пантоміміки. Жести як невербальні сигнали. Засоби візуального	10

		спілкування.	
		Тематичний контроль знань	**2**
		Разом за змістовим модулем 1	30/6
	4	Тема 4. ***Невербальні засоби спілкування*** ○ Поняття невербальної комунікації. Знакові системи невербальної комунікації. ○ Характеристика засобів невербальної спілкування. ○ Особливості оптико - кінетичної системи, що складається з жестів, міміки, пантоміміки. ○ Жести як невербальні сигнали. Засоби візуального спілкування. Діловий, соціальний та інтимний погляди. ○ Проблема просторових потреб людини у концепції Е. Холла. Територіальні зони при спілкуванні. ○ Інтимна, особиста, соціальна та громадська зони комунікації. Проксеміка та діловий етикет. ○ Порівняльний аналіз невербальних засобів спілкування різних національних культур. ○ Невербальні засоби та етикет ділового спілкування. Діловий одяг. Діловий одяг для чоловіків. Діловий одяг для жінок.	10
		Семінарське заняття	**2**
	5	Тема 5. ***Форми ділового спілкування. Ділова бесіда. Форми коллективного обговореня ділових проблем*** ○ Індивідуальні та колективні форми ділового спілкування. Бесіда як форма спілкування з метою обміну інформацією, думками, почуттями тощо. ○ Функції та види бесід. Ритуальні, глибинно - особистісні та ділові бесіди. Моральна і психологічна компетентність співрозмовників як необхідна складова результативної бесіди. Характеристика індивідуальної бесіди як діалогічної форми. ○ Бесіда як комунікативний процес. Особливості різних етапів індивідуальної бесіди, до яких належать підготовка до бесіди, встановлення контакту,	10

			передавання інформації, аргументування, спростування доказів співбесідника, прийняття рішення, вихід із контакту. ○ Прийоми ведення бесіди. Стратегії поведінки під час ділової бесіди. Підготовка до бесіди як умова її результативності. ○ Вербальні та невербальні засоби у встановленні контакту під час бесіди. ○ Орієнтування в ситуації та людях як важливий етап бесіди. Методи сприйняття, вивчення та оцінювання співбесідника. Класифікація типів співрозмовників за концепцією П. Мицича. ○ Бесіда та діловий етикет. Індивідуальні бесіди керівника з підлеглими. Спілкування як суперечка. Моделі конфліктів. ○ Специфіка коллективного обговорення ділових проблем. Наради, збори, переговори, дискусії, «мозковий штурм» як форми коллективного обговорення ділових проблем. ○ Мистецтво ведення переговорів. Стратегії й технології ведення переговорів. Колективне обговорення ділових проблем та правила етикету. ○ Характеристика переговорного процесу. Аналіз ситуації, планування і дискусія як стадії переговорного процесу. Організаційний і змістовний етапи підготовки до процесс у переговорів. Психологічні аспекти переговорного процесу. ○ Переговори та діловий етикет. Особливості проведення переговорів із зарубіжними партнерами. Збори як форма прийняття коллективного рішення. Характеристика ділової наради. ○ Дискусія як форма коллективного обговорення ділової проблеми. Підготовчий, основний та заключний етапи організації дискусії. Порівняльний аналіз дискусії, полеміки та диспуту. «Мозковий штурм» як евристична форма, що активізує креативний потенціал співрозмовників під час коллективного обговорення проблеми. Технології		

		проведення «мозкового штурму». ○ Культура віртуального та онлайн-спілкування.	
		Тематичний контроль знань	**2**
		Разом за змістовим модулем 2	**20/4**
		Всього	**60**

Самостійна робота

Номер та назва теми до складу якої входить самостійна	год	Рекомендована література
Тема 1 – Професійна етика: виникнення та призначення в суспільстві.	6	[3]
Тема 2 – Ділове спілкування. Стилі та моделі ділового спілкування.	8	[1]
Тема 3 – Вербальні та невербальні засоби спілкування та мовленнєвий етикет. Форми колективного обговорення ділових проблем.	8	[3]
Тема 4 – Бесіда як комунікативний процес. Функції та види бесід. Форми коллективного обговореня ділових проблем	4	[4]
Тема 5 – Форми ділового спілкування. Культура віртуального та онлайн-спілкування.	4	[2]
Усього годин	**30**	

Рекомендована література

1. Ковтун О. В. Особливості етики ділового спілкування у сучасному ринковому середовищі. Актуальні проблеми розвитку економіки регіону. 2022. Вип. 18. Т. 2. С. 140–148. (Аналіз функцій спілкування та взаємодії зі стейкхолдерами).
2. Халецька А. А. Етичні виміри ділових комунікацій в умовах цифровізації суспільства. Галицький економічний вісник. 2022. Т. 75. № 2. С. 112–119. (Присвячено культурі віртуального та онлайн-спілкування).
4. Галушко В. П. Діловий протокол та ведення переговорів / Галушко В. П. – Вінниця : НОВА КНИГА, 2020. – 223

Інформаційні ресурси

1. Державна науково-медична бібліотека України – ukrlibworld.kiev.ua/med4. gntb.n-t.org
2. Електронні підручники онлайн «Педагогіка і психологія» – http://chitalka.info/psy.html

Види занять, методи і форми навчання

.Форми організації освітнього процесу: лекції, практичні заняття, дослідницькі роботи, самостійна робота, консультації з викладачами, кейси, участь у наукових конференціях, екскурсії, дистанційне навчання. Освітні технології: традиційні, інтерактивні, інформаційно-комунікативні, проектного

	навчання.
Система оцінювання освітнього компонента Загальна система оцінювання освітнього компонента	**Поточний контроль** здійснюється під час проведення лекційних і семінарських занять і має на меті перевірку знань здобувачів освіти з окремих тем навчальної дисципліни та рівня їх підготовленості до виконання конкретної роботи. Сума балів за 100-бальною шкалою, отримані здобувачами освіти, виставляються у журналах обліку відвідування та успішності академічної групи. **Модульний контроль** (сума балів за окремий змістовий модуль) проводиться (виставляється) на підставі оцінювання результатів знань студентів після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни – змістового модуля. Завданням модульного контролю є перевірка розуміння та засвоєння певного матеріалу (теми), вироблення навичок, вміння вирішувати конкретні ситуативні задачі, самостійно опрацьовувати тексти, здатності осмислювати зміст даної частини дисципліни, уміння публічно чи письмово подати певний матеріал. **Семестровий (підсумковий) контроль** проводиться у формі семестрової атестації . 2. **Семестрова атестація** планується за відсутності екзамену і зазвичай не передбачає обов'язкової присутності здобувачів освіти на заліковому заході.
Критерії оцінювання результатів навчання	5. **Відмінно (А / 90 – 100 балів)** – Здобувач освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги педагогічний працівника знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили. 4. **Добре (В / 82 – 89 балів)** – Здобувач освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна. 3. **Добре (С / 74 – 81 балів)** – Здобувач освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом педагогічний працівника; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок.

	5.**Задовільно (D / 64 – 73 бали)** – Здобувач освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою педагогічний працівника може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих. 7.**Задовільно (E / 60 – 63 бали)** – Здобувач освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні. 8.**Незадовільно (FX / 35 - 59 балів)** – Здобувач освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу. **Незадовільно (F / 1-34 балів)** – Здобувач освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів.
Вимоги до письмових робіт	9.Поточний контроль виконується у формі тестового контролю на лекціях. Модульна робота виконується у формі тестових завдань з вибором правильної відповіді та письмових питань з тем дисципліни з розкриттям певної сукупності знань та вмінь, що формує цей модуль.
Лабораторні роботи	відсутні
Практичні роботи	Проводяться під керівництвом педагогічного працівника, полягають у виконанні здобувачем освіти індивідуальних або групових завдань або розв'язання ситуаційних задач в реальних або змодельованих ситуаціях, спрямованих на застосування та закріплення теоретичних знань освітнього компонента, набуття професійних компетентностей і практичних навичок. Практична робота включає виконання практичного завдання за заданою методикою, оформлення індивідуального звіту з виконаної роботи та його захисту для проведення поточного контролю підготовленості здобувачів освіти.
Умови допуску до підсумкового контролю	Здобувач освіти допускається до підсумкового контролю (заліку) за наявності виконаних модульних робіт, результатів тестування за тематикою лекційних завдань та самостійної роботи. 10.Здобувач освіти не допускається до підсумкового контролю, якщо впродовж семестру він набрав менше 60 балів із перерахованих вище категорій занять. У цьому випадку здобувачу освіти у відомості виставляється набрана кількість балів. Допускається, як виняток, з дозволу завідувача відділення за заявою, погодженою з цикловою комісією, одноразове виконання здобувачем освіти додаткових видів

	робіт з навчальної дисципліни (відпрацювання пропущених занять, перескладання змістових модулів, виконання індивідуальних завдань тощо) для підвищення оцінок за змістові модулі.
Підсумковий контроль	.Підсумковий контроль у вигляді семестрової атестації проводиться наприкінці семестру для здобувачів, що не змогли з будь яких причин набрати необхідну кількість балів, або для здобувачів, що бажають збільшити вже набрану кількість балів. Підсумковий контроль знань здійснюється у вигляді усної бесіди з викладачем (комісією викладачів) по тематиці освітнього компоненту.
Політика освітнього компонента	**Політика щодо відвідування** Лекційні та практичні заняття проводяться в навчальних кабінетах Коледжу. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба) навчання може відбуватись в онлайн формі (змішана форма навчання) за погодженням із завідувачем відділення. У дистанційному режимі всі заняття проводяться через корпоративну платформу Coogle Classroom. **Правила поведінки на заняттях** Здобувач освіти повинен виявляти активну участь на заняттях, дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність, бути толерантним і поважати думку інших. Заперечення повинні сформулюватися тільки в коректній формі. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при неможливості вирішення конфлікту – доводитися до відома співробітників дирекції Коледжу. **Порушення термінів виконання завдань та перескладання** Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Примітка: роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Відпрацьовування пропущених занять відбувається відповідно до графіку проведення консультацій та за допомогою технологій дистанційного навчання. Відпрацювання пропущених занять під час поточного і модульного контролю є обов'язковим незалежно від причини пропущеного заняття під час консультації з педагогічним працівником. У випадку, коли здобувач освіти приймав участь у програмі

	мобільності, можливе врахування отриманих оцінок в іншому навчальному закладі за умови відповідності навчальних планів. Перескладання екзаменів відбувається із дозволу керівництва за наявності поважних причин. **Політика щодо академічної доброчесності** Нормативно-правове забезпечення впровадження принципів академічної доброчесності регламентується Положенням про академічну доброчесність у Коледжі і передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю; результати презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними; мати посилання на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей; дотримуватися норм законодавства про авторське право; надавати достовірну інформацію про результати власної навчальної й наукової діяльності. Плагіат та академічна недоброчесніть несумісні з принципами діяльності Коледжу. Не допускається підказування та списування, плагіат, фабрикація, фальсифікація, обман, хабарництво користування мобільними пристроями під час здачі будь-яких робіт поточного, рубіжного чи підсумкового контролю. З метою контролю виконання завдань підсумкового контролю в дистанційній формі педагогічний працівник має право протягом усього заходу користуватись засобами інформаційно-комунікаційного зв’язку, які дозволяють ідентифікувати здобувача освіти (Google Meet, Zoom тощо). За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання (контрольна робота іспит, залік тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; позбавлення академічної стипендії.

16 Вибірковий освітній компонент ВК3.4 «Організація взаємодії авіатранспортних та туристичних компаній»

	СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА **Організація взаємодії авіатранспортних та туристичних компаній** **Освітньо-професійна програма:** Організація авіаційних перевезень **Спеціальність:** 275 Транспортні технології (на повітряному транспорті) **Галузь знань:** 27 Транспорт
Освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Обсяг освітнього компоненту, кредити ECTS/загальна кількість годин	3,0 кредити/90 годин, а саме: лекції – 50 год., практичні – 10 год, самостійна робота – 30 год.
Форма підсумкового контролю	Залік
Статус освітнього компоненту	Вибіркова
Мова навчання	Українська
Рік /семестр навчання	четвертий/восьмий
Циклова комісія	Транспортні системи і логістика
Анотація до освітнього компонента	Освітній компонент «Організація взаємодії авіатранспортних та туристичних компаній» допомагає здобувачам освіти засвоїти практичні навички та теоретичні знання з системами бронювання, розробки туристичних пакетів, ведення переговорів з партнерами та вирішення проблемних ситуацій, які можуть виникнути під час організації подорожей.
Мета та цілі освітнього компонента	Метою вивчення освітнього компоненту «Організація взаємодії авіатранспортних та туристичних компаній» є формування у здобувачів теоретичних знань , які зможуть ефективно працювати на стику авіаційної та туристичної індустрії. Ці фахівці повинні розуміти складні взаємозв'язки між цими двома сферами, а також мати практичні навички для успішної організації туристичних подорожей з використанням авіаперельотів. Здобувачі повинні сформувати цілісне уявлення про те, як функціонують авіакомпанії та туристичні агентства, які процеси відбуваються під час організації подорожі та які

<table>
<tr><td></td><td>фактори впливають на успіх туристичного бізнесу.</td></tr>
<tr><td>Пререквізити</td><td>Базується на попередньо вивчених освітніх компонентах: «Авіаційні пасажирські перевезення», «Продаж авіаційних перевезень», «Економіка та планування роботи аеропорту», «Менеджмент»</td></tr>
<tr><td>Організація навчання
Обсяг освітнього компонента</td><td>90 годин: лекції – 50 год., практичні – 10 год, самостійна робота – 30 год</td></tr>
<tr><td>Програма освітнього компонента
Теми лекційних занять</td><td>
<table>
<tr><th>№</th><th>Тема</th><th>Години</th></tr>
<tr><td colspan="3">Змістовний модуль 1. Основи функціонування авіаційної та туристичної індустрії</td></tr>
<tr><td>1</td><td>Структура авіаційної індустрії</td><td>2</td></tr>
<tr><td>2</td><td>Типи авіакомпаній</td><td>2</td></tr>
<tr><td>3</td><td>Авіаційні альянси</td><td>2</td></tr>
<tr><td>4</td><td>Аеропорти: інфраструктура та послуги</td><td>2</td></tr>
<tr><td>5</td><td>Системи бронювання авіаквитків</td><td>2</td></tr>
<tr><td>6</td><td>Тарифікація авіаперевезень</td><td>2</td></tr>
<tr><td>7</td><td>Спеціальні тарифи та додаткові послуги</td><td>2</td></tr>
<tr><td>8</td><td>Туристичний продукт: поняття та структура</td><td>2</td></tr>
<tr><td>9</td><td>Типи туризму</td><td>2</td></tr>
<tr><td>10</td><td>Туристичні агентства та туроператори</td><td>2</td></tr>
<tr><td>11</td><td>Маркетинг в туристичній індустрії</td><td>2</td></tr>
<tr><td>12</td><td>Просування туристичних продуктів</td><td>2</td></tr>
<tr><td>13</td><td>Юридичні аспекти туристичної діяльності</td><td>2</td></tr>
<tr><td>14</td><td>Страхування та етика в туризмі</td><td>2</td></tr>
<tr><td colspan="3">Змістовний модуль 2. Організація туристичних подорожей з використанням авіаперевезень</td></tr>
<tr><td>15</td><td>Підбір оптимальних маршрутів</td><td>2</td></tr>
<tr><td>16</td><td>Підбір авіаперельотів</td><td>2</td></tr>
<tr><td>17</td><td>Бронювання готелів і трансферів</td><td>2</td></tr>
<tr><td>18</td><td>Формування туристичних пакетів</td><td>2</td></tr>
<tr><td>19</td><td>Ціноутворення в туризмі</td><td>2</td></tr>
<tr><td>20</td><td>Документальне оформлення подорожей</td><td>2</td></tr>
<tr><td>21</td><td>Супровід туристичних груп</td><td>2</td></tr>
<tr><td>22</td><td>Вирішення проблемних ситуацій</td><td>2</td></tr>
<tr><td>23</td><td>Оцінка якості туристичних послуг</td><td>2</td></tr>
<tr><td>24</td><td>Тенденції розвитку світового туризму</td><td>2</td></tr>
<tr><td>25</td><td>Вплив технологій на туризм</td><td>2</td></tr>
</table>
</td></tr>
</table>

	26	Стійкий туризм	2
	27	Соціальна відповідальність в туризмі	2
	28	Міжнародний туризм	2
	29	Майбутнє туристичної індустрії	2
	30	Модульна контрольна робота	2
		Всього	60

Теми практичних робіт

№	Тема практичної роботи	Кількість годин
1	Аналіз взаємодії авіакомпанії та туристичного оператора	2
2	Формування туристичного продукту з використанням авіаперевезення	2
3	Оформлення бронювання авіапослуг для туристичних груп	2
4	Організація обслуговування туристів в аеропорту	2
5	Вирішення проблемних ситуацій у взаємодії авіакомпаній і туристичних компаній	2
	Всього	10

Самостійна робота

№	Тема	Години	Література
Змістовний модуль 1. Теоретичні основи авіаційно-туристичної діяльності			
1	Роль авіаційного транспорту в туристичній індустрії	2	[1, С. 15–42]; [2, С. 25–60]
2	Світовий ринок авіаперевезень і туризму	2	[2, С. 61–110]; [3, С. 10–55]
3	Організаційна структура авіаційних і туристичних підприємств	2	[1, С. 80–120]; [4, С. 45–90]
4	Інфраструктура аеропортів у туристичному обслуговуванні	2	[5, С. 100–160]
5	Інформаційні технології та системи бронювання в туризмі	2	[3, С. 120–180]; [6, С. 30–75]
6	Формування та просування туристичного продукту	2	[4, С. 120–200]; [7, С. 50–110]
7	Правове забезпечення та страхування в туризмі	2	[8, С. 10–70]; [9, С.

				40–95]
	Змістовний модуль 2. Практика організації туристичних подорожей авіатранспортом			
	8	Планування авіаційних подорожей та маршрутів	2	[3, С. 200–260]; [6, С. 90–140]
	9	Організація бронювання туристичних послуг	2	[6, С. 141–200]; [10, С. 20–65]
	10	Технологія формування комплексного туристичного продукту	2	[4, С. 210–280]; [7, С. 120–180]
	11	Економіка та ціноутворення туристичних послуг	2	[7, С. 200–260]; [11, С. 30–85]
	12	Документообіг у сфері авіаційного туризму	2	[10, С. 70–130]
	13	Організація обслуговування туристів	2	[4, С. 300–360]; [12, С. 40–100]
	14	Управління якістю та сервісом у туризмі	2	[12, С. 110–180]; [11, С. 100–150]
	15	Інновації, цифровізація та сталий розвиток туризму	2	[2, С. 200–260]; [13, С. 60–140]
		Всього	30	

Рекомендована література

1. Holloway S. Air Transport and Tourism: Global Perspectives. Routledge. 2016. 520 p.
2. Page S. J. Tourism Management: An Introduction. Routledge. 2021. 480 p.
3. Doganis R. Flying Off Course: Airline Economics and Marketing. Routledge. 2019. 360 p.
4. Співпраця авіатранспортних і туристичних компаній у сфері міжнародного туризму / О. М. Бондар. – Київ: Наукова думка, 2019. – 268 с.
5. Організація взаємодії туристичних агентств з авіакомпаніями / І. П. Василенко, Л. О. Кравченко. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2020. – 304 с.
6. Логістика туризму: роль авіатранспорту / С. І. Гончарук, О. В. Сидоренко. – Харків: ХАІ, 2018. – 210 с.
7. UNWTO. *International Tourism Highlights*. Madrid: World Tourism Organization. 2023. 120 p.

	8. ICAO. *Annex 14: Aerodromes*. International Civil Aviation Organization. 2022. 250 p. 9. IATA. *Ticketing Handbook*. International Air Transport Association. 2024. 300 p. 10. IATA. *Airfare and Pricing Manual*. International Air Transport Association. 2023. 280 p. 11. Закон України «Про туризм» № 324/95-ВР (зі змінами і доповненнями). Верховна Рада України. 2023. 12. WTO. *Tourism and Sustainability Report*. World Tourism Organization. 2022. 180 p. 13. Amadeus. *Global Distribution System User Guide*. Amadeus IT Group. 2023. 220 p. 14. Middleton V. T. C., Clarke J. *Marketing in Travel and Tourism*. Routledge. 2020. 400 p. 15. Poon A. *Tourism, Technology and Competitive Strategies*. CAB International. 2018. 310 p. 16. World Economic Forum. *The Future of Travel and Tourism*. WEF Report. 2024. 150 p.
Види занять, методи і форми навчання	Форми організації освітнього процесу: лекції, практичні заняття, дослідницькі роботи, самостійна робота, консультації зі викладачами, участь у наукових конференціях, екскурсії, дистанційне навчання. Освітні технології: традиційні, інтерактивні, інформаційно-комунікативні, проектного навчання.
Система оцінювання освітнього компонента Загальна система оцінювання освітнього компонента	**Поточний контроль** здійснюється під час проведення лекційних і лабораторних занять і має на меті перевірку знань здобувачів освіти з окремих тем навчальної дисципліни та рівня їх підготовленості до виконання конкретної роботи. Сума балів за 100-бальною шкалою, отримані здобувачами освіти, виставляються у журналах обліку відвідування та успішності академічної групи. **Модульний контроль** (сума балів за окремий змістовий модуль) проводиться (виставляється) на підставі оцінювання результатів знань студентів після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни – змістового модуля. Завданням модульного контролю є перевірка розуміння та засвоєння певного матеріалу (теми), вироблення навичок проведення розрахункових робіт, вміння вирішувати конкретні ситуативні задачі, самостійно опрацьовувати тексти, здатності осмислювати зміст даної частини дисципліни, уміння публічно чи письмово подати певний матеріал. **Семестровий (підсумковий) контроль** проводиться у формі семестрової атестації та екзамену. **Семестрова атестація** планується за відсутності екзамену і

	зазвичай не передбачає обов'язкової присутності здобувачів освіти на заліковому заході.
Критерії оцінювання результатів навчання	4.**Відмінно (A / 90 – 100 балів)** – Здобувач освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги педагогічний працівника знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили. 5.**Добре (B / 82 – 89 балів)** – Здобувач освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна. 6.**Добре (C / 74 – 81 балів)** – Здобувач освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом педагогічний працівника; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок. 7.**Задовільно (D / 64 – 73 бали)** – Здобувач освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою педагогічний працівника може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих. 8.**Задовільно (E / 60 – 63 бали)** – Здобувач освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні. 9.**Незадовільно (FX / 35 - 59 балів)** – Здобувач освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу. **Незадовільно (F / 1-34 балів)** – Здобувач освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів.
Вимоги до письмових робіт	9.Поточний контроль виконується у формі тестового контролю на лекціях. Модульна робота виконується у формі тестових завдань з вибором правильної відповіді та письмових питань з тем дисципліни з розкриттям певної сукупності знань та вмінь, що формує цей модуль.
Лабораторні роботи	відсутні
Практичні роботи	Проводяться під керівництвом педагогічного працівника,

	полягають у виконанні здобувачем освіти індивідуальних або групових завдань або розв'язання ситуаційних задач в реальних або змодельованих ситуаціях, спрямованих на застосування та закріплення теоретичних знань освітнього компонента, набуття професійних компетентностей і практичних навичок. Практична робота включає виконання практичного завдання за заданою методикою, оформлення індивідуального звіту з виконаної роботи та його захисту для проведення поточного контролю підготовленості здобувачів освіти.
Умови допуску до підсумкового контролю	Здобувач освіти допускається до підсумкового контролю (заліку) за наявності виконаних модульних робіт, результатів тестування за тематикою лекційних завдань та самостійної роботи. Здобувач освіти не допускається до підсумкового контролю, якщо впродовж семестру він набрав менше 60 балів із перерахованих вище категорій занять. У цьому випадку здобувачу освіти у відомості виставляється набрана кількість балів. Допускається, як виняток, з дозволу завідувача відділення за заявою, погодженою з цикловою комісією, одноразове виконання здобувачем освіти додаткових видів робіт з навчальної дисципліни (відпрацювання пропущених занять, перескладання змістових модулів, виконання індивідуальних завдань тощо) для підвищення оцінок за змістові модулі.
Підсумковий контроль	Підсумковий контроль у вигляді семестрової атестації проводиться наприкінці семестру для здобувачів, що не змогли з будь яких причин набрати необхідну кількість балів, або для здобувачів, що бажають збільшити вже набрану кількість балів. Підсумковий контроль знань здійснюється у вигляді усної бесіди з викладачем (комісією викладачів) по тематиці освітнього компоненту.
Політика освітнього компонента	**Політика щодо відвідування** Лекційні та лабораторно-практичні заняття проводяться в навчальних кабінетах Коледжу. Відвідування занять є обов’язковим компонентом оцінювання. За об’єктивних причин (наприклад, хвороба) навчання може відбуватись в онлайн формі (змішана форма навчання) за погодженням із завідувачем відділення. У дистанційному режимі всі заняття проводяться через корпоративну платформу Coogle Classroom. **Правила поведінки на заняттях** Здобувач освіти повинен виявляти активну участь на заняттях,

	дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність, бути толерантним і поважати думку інших. Заперечення повинні сформулюватися тільки в коректній формі. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при неможливості вирішення конфлікту – доводитися до відома співробітників дирекції Коледжу. **Порушення термінів виконання завдань та перескладання** Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Примітка: роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Відпрацьовування пропущених занять відбувається відповідно до графіку проведення консультацій та за допомогою технологій дистанційного навчання. Відпрацювання пропущених занять під час поточного і модульного контролю є обов'язковим незалежно від причини пропущеного заняття під час консультації з педагогічним працівником. У випадку, коли здобувач освіти приймав участь у програмі мобільності, можливе врахування отриманих оцінок в іншому навчальному закладі за умови відповідності навчальних планів. Перескладання екзаменів відбувається із дозволу керівництва за наявності поважних причин. **Політика щодо академічної доброчесності** Нормативно-правове забезпечення впровадження принципів академічної доброчесності регламентується Положенням про академічну доброчесність у Коледжі і передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю; результати презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними; мати посилання на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей; дотримуватися норм законодавства про авторське право; надавати достовірну інформацію про результати власної навчальної й наукової діяльності. Плагіат та академічна недоброчесніть несумісні з принципами діяльності Коледжу. Не допускається підказування та списування, плагіат, фабрикація, фальсифікація, обман, хабарництво користування мобільними пристроями під час здачі будь-яких робіт поточного, рубіжного чи підсумкового контролю. З метою контролю виконання завдань підсумкового контролю в

	дистанційній формі педагогічний працівник має право протягом усього заходу користуватись засобами інформаційно-комунікаційного зв'язку, які дозволяють ідентифікувати здобувача освіти (Google Meet, Zoom тощо). За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання (контрольна робота іспит, залік тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; позбавлення академічної стипендії.

16. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

Каталог розглядається і схвалюється цикловою комісією транспортних систем і логістики, погоджується методичною радою та затверджується заступником директора з навчальної роботи ОАДФК Одеської політехніки.

Зміни та доповнення до цього Каталогу розглядаються і ухвалюються під час проведення засідання та обговорення групою забезпечення ОПП, стейкхолдерами та іншими зацікавленими особами, випусковою цикловою комісією транспортних систем і логістики та затверджується заступником директора з навчальної роботи ОАДФК Одеської політехніки шляхом викладення його у новій редакції. ОАДФК Одеської політехніки забезпечує публічний доступ до тексту Каталогу через власний офіційний сайт.